

ЗМІСТ

Засідання сорокове, ранкове (Вівторок, 19 грудня 2017 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...3
Внесення змін до:	
деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту осіб з інвалідністю	...16
до порядку денного сесії	...38
Прийняття постанов:	
«Про присудження Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2016 рік»	...30
«Про призначення у 2017 році іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених»	...30
«Про присудження щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів»	...30
«Про перейменування села Великі Прицьки Кагарлицького району Київської області»	...37

Прийняття за основу проектів законів:

«Про внесення зміни до Закону України
«Про реабілітацію інвалідів України»
щодо встановлення групи інвалідності
учасникам антитерористичної операції» ...24

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів
України щодо спрощення деяких аспектів
нафтогазової галузі» ...41

«Про внесення зміни до Закону України
«Про регулювання містобудівної діяльності»
щодо покращення інвестиційних можливостей
у сфері виробництва електричної енергії
з альтернативних джерел» ...51

Рейтингове голосування щодо розгляду Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих
актів України щодо стабілізації діяльності
Державного акціонерного товариства
«Чорноморнафтогаз» у зв'язку з тимчасовою
окупацією території України» з пропозиціями
Президента України ...51

Інформація про створення міжфракційного депутатського
об'єднання «За права споживачів енергетики» ...76

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СОРОКОВЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
19 грудня 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу заходити до сесійного залу і підготуватися до реєстрації. Усі були чемними? Святий Миколай приніс подарунки? «Опозиційний блок», ви були чемні? Тим, хто був нечемний, будуть різки.

Колеги, я ще почекаю 30 секунд, будь ласка, займайте робочі місця. Отже, реєструємося.

У сесійній залі зареєстровано 345 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Сьогодні день народження у нашого колеги Миколи Олеговича Кадикала. Привітаймо пана Миколу (*Оплески*). І у Марії Василівни Матіос. Пані Маріє, вітаю вас з днем народження, бажаю вам успіхів – і депутатських, і творчих (*Оплески*).

Хочу нагадати, що відповідно до статті 25 Регламенту сьогодні ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп. Прошу записатися на виступи.

Від групи «Воля народу» слово надається Рибчинському Євгену Юрійовичу. Будь ласка, пане Євгене.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги, ще вчора я хотів присвятити сьогоднішню промову тим актуальним темам, які ми обговорювали на засіданні Погоджувальної ради. Це і тема загального зубожіння народу на фоні нових рейтингів *Forbes*, це і тема ринку землі на фоні втрати нашої фінансової незалежності, це і тема війни на сході на фоні дерібану військового бюджету, це і тема боротьби з корупцією на фоні усунення основних антикорупціонерів.

Але я говоритиму зовсім про інше. Не про одного запального грузина, якого спочатку запросили, а потім випхали у три шиї, а про мільйони українців, яких нікуди не запрошували, але фактично випхають з країни за кордон курсами, тарифами, цінами і несправедливістю.

За даними аналітиків, на сьогодні в Україні всього налічується 33 мільйони осіб. З них, за даними Пенсійного фонду України, 12 мільйонів – це пенсіонери. За кордоном працюють понад 10 мільйонів українців, і процес трудової міграції триває. Кількість робочих місць у країні зменшується, а кількість магазинів *ROSHEN* – навпаки. *C'est la vie*, як кажуть французи, таке життя. Але чи не ми з вами відповідальні за таке життя нашого народу? Хіба не ми голосували за закон про оподаткування пенсій? Хіба не ми разом з Гонtareвою (де, між іншим, вона?) опустили курс гривні нижче плінтуса? Хіба не ми з вами замість того, щоб пересаджати сепаратистів, спокійно спостерігаємо за тим, як один за одним у тюрми саджають патріотів? Яка користь з того, що ми критикуємо владу? Хіба не ми з вами і є, власне, владою? Хіба не нас обрав народ, який оцінює нашу роботу сьогодні як незадовільну? Ми з вами обіцяли бандитам тюрми, а молоді – європейську перспективу. Бандити чудово прижилися при новій владі, а молодь прекрасно виїжджає за кордон у пошуках кращого майбутнього. Омріяний роками безвіз тільки посилив цей хибний процес.

Ми тиждень тому прийняли новий бюджет, у якому закладено пенсію на рівні 1 тисячі 452 гривень. Як я вже казав раніше, у Сполучених Штатах Америки собаку годують за 100 доларів у місяць, а в нас пенсіонерів – за 50. Ми явно про щось забули і займаємося чимось не тим, якщо народ за стінами цього парламенту зубожіє, а не примножує своїх статків. Ми маємо схаменутися і зайнятися виключно тим, щоб завтра нас не прокляли наші нащадки: зменшити податки, збільшити пенсії, захистити землю, відновити економіку, забезпечити правопорядок, повернути наукові кадри, подолати хамство і безкультур'я, стимулювати національного...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю. ...товаровиробника і, нарешті, завершити цю українсько-російську гібридну війну переконливою перемогою. Ми можемо, я в це вірю і знаю, що в нас є шалений потенціал, і давайте не розбазарювати його дарма, а працювати щодня, щохвилини,

щомиті, аби українець зажив в Україні краще, ніж за кордоном. Якщо Господь з нами, хто проти нас?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова фракції «Блок Петра Порошенка» Герасимов Артур Володимирович. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Ми розпочинаємо останній пленарний тиждень у цьому році. За цей рік ми чітко продовжили розпочатий у 2014 році шлях важливих системних змін у державі. Ми продовжуємо реформування армії, і сьогодні провідні країни світу переймають наш військовий досвід. Ми зберігаємо нашу енергетичну незалежність і успішно тримаємо міжнародний фронт проти країни-агресора. Ми будуємо нові дороги. Ми збільшуємо підтримку українського кіно, української книги та української музики. Ключовими в цьому році стали судова, медична, пенсійна, освітня реформи та започаткована Президентом України реформа сільської медицини.

З минулої п'ятниці в Україні повноцінно запрацював оновлений склад Верховного Суду як найвищого органу в системі судоустрою. У сфері охорони здоров'я ми запровадили нові принципи фінансування – державні кошти будуть витрачатися безпосередньо на потреби пацієнтів. Ми заклали основи для розвитку системи охорони здоров'я. Завдяки першому етапу пенсійної реформи ми не лише підвищили пенсії мільйонам пенсіонерів, а й запровадили сучасні принципи їх нарахування. У Законі України «Про освіту» запровадили нові підходи в освітньому процесі. Нагадаю, що надважливим у цій реформі стало значне посилення уваги до державної мови в отриманні освіти.

Водночас треба констатувати, що в парламенті є політичні діячі, які намагаються саботувати ефективну роботу Верховної Ради. У той час, коли коаліція на чолі з президентською фракцією відстоювала кожен реформаторський законопроект, частина депутатів зосередила свої сили виключно на спробах підвищити напругу в суспільстві. Останнім яскравим прикладом є підтримка низької політики пана Саакашвілі, який за кошти команди Януковича влаштовує так звані

акції протесту і намагається спровокувати силове протистояння. Тепер усі ті, які хотіли політичного піару на фоні Саакашвілі, готові були взяти його на поруки у суді, несуть повну відповідальність перед суспільством за підривні дії экс-Президента Грузії і його прибічників. Оскільки, нагадаю, під час штурму Жовтневого палацу були поставлені під загрозу життя і здоров'я українських дітей, і це також на совісті політиків, які готові були за нього поручитися.

Від імені фракції «Блок Петра Порошенка» закликаю Верховну Раду України прийняти консолідовану політичну заяву з категоричним засудженням і неприпустимістю таких подій.

Повертаючись до роботи парламенту, хочу зазначити, що протягом цього тижня нам необхідно прийняти ряд важливих законів. Насамперед, це ініціативи Президента України, які звільняють від електронного декларування громадські організації. Не менш важливим є питання підтримки президентського законопроекту щодо посилення реформи децентралізації та розвитку фермерського господарства, деконцентрації у сфері земельних відносин та посилення захисту від рейдерства. Країна чекає на конструктивні закони, реформи і зміни. А спроби посіяти хаос, підвищити напругу в суспільстві – це фактично відкриття внутрішнього фронту в державі виключно в інтересах нашого ворога.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Батьківщина» слово має Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я від імені партії «Батьківщина» звертаюся до всіх громадян України, які нас слухають. Зараз, практично в останні дні року, який минає, розпочалася нова велика махінація щодо знищення, послаблення курсу гривні. Я хочу звернути вашу увагу на те, що ніякий ринок не диктує сьогодні курсу гривня – долар. Це абсолютно спланована акція, спрямована на те, щоб декілька придворних банків, близьких до Президента України, збагачувалися на коливанні курсу і заробляли свої мільярди на

інфляції, яка розпочинається в країні і заходить на нове коло з падінням курсу гривні.

Я хочу запитати: чому в цьому залі вже сім місяців не розглядається питання відставки пані Гонтаревої? Скажіть, будь ласка, як таке може бути, щоб сім місяців Голова Національного банку України, яка підозрюється в корупції та у зловживанні службовим становищем, відпочивала і водночас рахувалася Головою Національного банку України, і за спиною українського суспільства маніпулювали курсом гривні, доводячи практично до бідності кожного громадянина України? Думаю, що у пані Гонтаревої є спільник. Цей спільник – Президент України. Вони разом де-факто «споживають» Національний банк як ще один елемент заробляння своїх надприбутків. Це означає, що парламент або порушує це питання, розглядає його і притягує до відповіді в цьому залі і пані Гонтареву, і Президента України, якщо в Україні парламентсько-президентська форма правління, або парламент також буде спільником.

Саме тому фракція «Батьківщина» наполягає на тому, щоб питання відставки Гонтаревої було включено до порядку денного на четвер, щоб ця особа була відправлена у відставку, щоб проти неї було порушено кримінальну справу щодо зловживання службовим становищем і корупції на можливостях Національного банку України, а також за саботаж і непрофесійність щодо ослаблення курсу гривні і, як наслідок, ошукання кожної людини в Україні. Якщо цього не буде зроблено, це означатиме, що і більшість у парламенті несе відповідальність за падіння курсу гривні, за заробляння тіньових грошей на маніпуляції з курсом гривні і за зубожіння людей.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Наступним виступатиме співголова фракції «Опозицій блок» пан Бойко. Будь ласка. Пане Юрію, запрошую вас на трибуну.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановна головуєча! Шановні народні депутати! У кінці кожного року

прийнято підбивати підсумки. Чим запам'ятається українцям цей парламент? Нічим добрим. Яскравим доказом тому є вкрай низький рейтинг довіри до влади і до парламенту з боку громадян України. Верховна Рада запам'ятається штампуванням законів, які призвели до зростання тарифів і цін, зростання кількості трудових мігрантів, розгулу злочинності і нездатності силовиків з цим впоратися, падінням промислового і сільськогосподарського виробництва. Влада допрацювала до того, що скоро молоко і м'ясо Україна буде ввозити з-за кордону.

Робота цього парламенту «ознаменувалася» ухваленням так званих реформ: пенсійної, яка фактично знищує пенсіонерів, освітньої, яка знизить рівень грамотності населення, а вже зараз пересварила нас з сусідами через положення про мову, подальшим розвалом системи охорони здоров'я і медреформою, яка доб'є і медицину, і людей.

Парламент став центром створення проблем для громадян України. Люди з тривогою чекають наступного пленарного тижня, щоб не з'явилися чергові сюрпризи від народних депутатів. Позитивних рішень парламенту дуже мало, мабуть, лише два: вдалося не допустити розпродажу землі і запобігти масштабному вивезенню лісу-кругляку з України. Парламент так і не заслухав звіту уряду і не ухвалив стратегічної програми розвитку держави, жодного кроку не зробив щодо примирення на сході України. Ефективність парламенту така сама, як і довіра до влади, – на нулі. Але вихід є: за три пленарні дні скасувати псевдореформи, заслухати звіт силовиків щодо розслідування резонансних злочинів, розблокувати питання підвищення пенсій для військових пенсіонерів і пенсіонерів МВС, заслухати звіт уряду, і після цього відправити його у відставку.

Але, розуміючи, що цим займатися ніхто не буде, пропонуємо парламенту саморозпуститися, і це стане найкращим новорічним подарунком українцям від народних депутатів.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Запрошую на трибуну лідера фракції «Самопоміч» Олега Березюка. Будь ласка, пане Олеже.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановні

пані і панове! Єдиним позитивним наслідком цього року є те, що українська інституційна держава вижила. І вижила вона за рахунок працелюбності української людини. Чи вижила вона завдяки діяльності парламенту? Це треба глибоко проаналізувати. За бравадними звітами – оскал тиранічної, деспотичної машини, яка розкручується. Те, що Генеральний прокурор України з найвищої трибуни української демократії в прямий спосіб ставить на коліна депутатів, у прямий спосіб погрожує і забирає мандати, які він не видавав, у прямий спосіб відкриває слідство і запрошує до суду, порушуючи закони, згідно з якими він має діяти, а при цьому Голова Верховної Ради мовчить, парламент мовчить, – це означає, що парламент є або рабом, або слугою деспотичної машини.

Водночас антикорупційні органи руйнуються. Президент і парламент не виконують своїх обов'язків, Президент не вносить, і ми не розглядаємо проекту закону про антикорупційний суд, а потім нарікає, що в нас псуються відносини із закордонними друзями і фінансовими інституціями, які у свою чергу не хочуть дружити із деспотичними інституціями, що дбають про власну кишеню, а не про бюджет країни.

Ворог окупував нашу територію. Ворог вбиває наших людей. А парламент протягом трьох років разом з інституцією Президента не хоче визнати війну війною, окупацію окупацією, а ворога ворогом. Кому тоді служить цей парламент, який приймає бюджет країни і забезпечує на 46 відсотків потреби української армії?

А тепер щодо економіки держави. Ми всі дбаємо про витратну частину, а хто забере гроші в олігархів, прийнявши закон щодо податку на виведений капітал? А хто прийме закон щодо впровадження сучасної фінансової поліції? А чому ми не контролюємо і не вказуємо уряду на те, що на сьогодні у нас не працює закон про трансфертне ціноутворення? Такі закони забирають гроші в олігархів і віддають їх людям.

І останнє. Це все не просто від корупції, а від політичної корупції, тому що цей зал не хоче прийняти закон про вибори до Верховної Ради України на пропорційній...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте, будь ласка, 30 секунд, щоб завершити.

БЕРЕЗЮК О.Р. ...основі з відкритими списками. Знаєте чому? Тому що олігархат хоче мати систему виборів, яка вибирає залежних

від деспотичної і тиранічної машини васалів. Цей парламент має ще багато роботи, щоб прислужитися людям, а не господарям, які платять їм перед кожним новим роком гроші, вкрадені з державного бюджету в українців.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошую лідера фракції «Народний фронт» Максима Бурбака.

БУРБАК М.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»).* Вітаю, колеги! Фракція «Народний фронт» наполягає на розгляді у четвер законопроекту про відновлення територіальної цілісності України. Закон про визнання Росії агресором, про покладання повної відповідальності на Росію за окуповані території має бути ухвалений у найкоротший термін. Наша позиція чітка, послідовна і незмінна – цей документ потрібен країні. Його прийняття є надважливим правовим і політичним рішенням для України. Це дозволить нам захистити мирне населення окупованих територій через поширення норм міжнародного права щодо обов'язків і відповідальності країни-окупанта. Крім того, це стане підставою для розширення українських і міжнародних санкцій проти Російської Федерації, а також початком формування консолідованої правової претензії до Росії за всі збитки внаслідок агресії та окупації. Йдеться про вже подані та майбутній судовий позов від України на сотні мільярдів доларів. Цей документ повинен бути прийнятий, адже це в інтересах Української держави, а голосування за нього покаже українському суспільству, хто насправді вболіває за відновлення територіальної цілісності нашої держави і протистоїть російській агресії тут, у парламенті України.

Зараз Росія під надуманим приводом заявила про свій вихід зі складу так званого спільного центру з контролю та координації. Це означає ескалацію конфлікту, відмову від мирного плану, подальше утримання території Донецької, Луганської областей під агресором. Це ще один крок і ще одне підтвердження того, що жодних мирних домовленостей Росія не збирається виконувати, і це ще один фактор для негайного обов'язкового ухвалення закону про відновлення територіальної цілісності України.

Я підкреслюю, що для нашої фракції пріоритетом є і буде відновлення територіальної цілісності України, повернення Донбасу та Криму, покарання Росії за злочини перед українським народом. Для нас і надалі пріоритетом залишатиметься зростання добробуту українців та соціального забезпечення військовослужбовців та їх сімей, підвищення престижу професії українського військового, оснащення сучасним озброєнням української армії, досягнення нею стандартів НАТО. Фракція «Народний фронт» і надалі відстоюватиме розвиток оборонної промисловості, розробку сучасного озброєння. Ми будемо і надалі спрямовувати зусилля парламенту і виконавчої влади на протидію ворожій пропаганді, посилення та розширення санкцій проти країни-агресора.

Роботу над енергетичною безпекою та енергетичною незалежністю почав Арсеній Яценюк ще у 2014 році, і завдяки вольовим рішенням його уряду ми позбавилися газового зашморгу Росії. Сьогодні депутати від фракції «Народний фронт» розробили законопроект про енергетичну безпеку. Це ще одне важливе питання зі сфери безпеки.

Важливим напрямом для нашої фракції залишається продовження антикорупційної реформи і нормалізація становища в антикорупційній сфері. Зокрема, це створення антикорупційного суду та призначення аудитора НАБУ.

Питання національної безпеки –передусім. Ми не зможемо здійснити економічний і соціальний ривок, допоки не здолаємо ворога і не убезпечимо свою територію від його зазіхань.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, завершуйте, 30 секунд.

БУРБАК М.Ю. Я ще раз звертаюся до народних депутатів, давайте виявимо патріотизм та здоровий глузд і проголосуємо вже в цей четвер закон про відновлення територіальної цілісності нашої держави та визнання Росії країною-агресором.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції Радикальної партії Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Безвідповідальна, нечесна, корумпована, недалекоглядна політика влади призвела до хаосу, який на сьогодні ми бачимо в країні. Це треба подякувати владі, Президенту Порошенку, найнятим ним закордонним реформаторам, які разом добивають рідну нам і нерідну для них країну. Тому їм і байдуже, що це нерідна для них країна.

Хто насамперед страждає? Українці відчують це на власних доходах. Вони страждають через курс гривні, знецінення навіть тих мізерних заощаджень і невеликих підвищень до зарплати і пенсій, які отримали останнім часом. Тому відповідальність за безлад, хаос, знецінення заощаджень українців та зубожіння українців насамперед несе влада і особисто Президент Порошенко.

Понад півроку немає Голови Національного банку України. Вони паразитують, грабують, наживаються за рахунок українців, Голова Нацбанку відпочиває. Фракція Радикальної партії вимагає негайного звіту в парламенті про результати роботи Голови Національного банку України Гонтаревої і відставки її з посади.

Наша команда наполягає на тому, щоб Президент Порошенко виконав конституційну вимогу і вніс до парламенту подання на призначення нового Голови Національного банку України. В умовах дестабілізації курсу гривні, знецінення заощаджень, обкрадання українців Нацбанк не може залишатися без очільника, не може бути без абсолютно керованої правильної політики, яка давала б можливість розвиватися національному бізнесу.

Що ми маємо натомість? Нацбанк підвищує облікову ставку, обмежує кредитні можливості для національних виробників, і ми знову опиняємося у програшному становищі порівняно з імпортом. І ось вам результат діяльності нинішньої влади. За 11 місяців цього року імпорту в Україну завезено на 5 мільярдів доларів більше, аніж продано на експорт. Це кожен українець відчуває на своїй кишені. Тому що для того, щоб була стабільна гривня, стабільні ціни, треба продавати свою продукцію, а не завозити імпорту.

Саме тому наша команда вимагає прийняття проекту Закону «Купуй українське, плати українцям» про стимулювання і підтримку національного виробника, щоб більше продавали своєї продукції,

створювали робочі місця для українців, підвищували зарплати і пенсії, і щоб інфляція не з'їдала ті заощадження і підвищення, яких ми доби- ваємося для українців. Ми вимагаємо радикальної зміни економічної політики і відповідальності влади за зубожіння українців.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Партія «Відродження» до слова запрошується Антон Яценко. Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяль- ності (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги і насам- перед шановний український народ! Вітаю всіх з днем Святого Миколая. Наша група «Партія «Відродження» вкотре порушує пробле- му лікування хворих дітей в Україні. Ми зробили багато кроків у цьо- му році: вирішили питання кохлеарної імплантації, майже на 80 від- сотків питання лікування дітей за кордоном. Проте залишаються невіршеними ще багато інших питань, таких як дитяча онкологія, прийняття закону про рідкісні (орфанні) захворювання тощо.

Отже, нагадую, що за ініціативи нашої групи ще влітку при уряді було створено робочу групу щодо розв'язання проблем лікування дітей в Україні, щоб люди перестали збирати на це кошти. Просимо всіх чиновників, народних депутатів України у такий день долучитися до цього питання, щоб уже в першому кварталі зробити відповідні законодавчі кроки. Україна – єдина країна на території Європи, де не фінансується дитинство. Це неподобство! Тому ми дуже сподіваємося на загальну підтримку незалежно від політичних поглядів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

До слова запрошується Оксана Сироїд. Прошу всіх народних депутатів запросити до залу, це заключний виступ, після якого ми перейдемо до голосування. Будь ласка.

СИРОЇД О.І., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! З часів Другої світової війни суверенітет усіх держав, за винятком однієї – України, є беззастережним.

Підписавши Мінські домовленості, ті, які це зробили, поставили суверенітет України у залежність від ворога, від Росії, і саме тому Росія сьогодні дозволяє собі диктувати Україні умови.

Учорашній так званий вихід Росії із так званої СЦКК насправді не для того, аби звільнити територію України, і навіть не для того, щоб змусити Україну вести перемовини напряму із російськими маріонетками. Це відбулося для того, аби змусити Україну виконувати ті самі Мінські домовленості, тобто фактично нашими з вами руками зруйнувати державність України.

Учора також ми почули заклики порахувати збитки, яких зазнали від блокування торгівлі з окупованими територіями. Але хіба торгівля з окупаційною адміністрацією не є тією самою підтримкою російських маріонеток?

Ті, які підписали Мінські домовленості, насправді не просто звільнили Росію від відповідальності за те, що вона зробила, за наслідки окупації. Підписавши Мінські домовленості, ви обміняли суверенітет і армію на прибутки від фактичного збагачення на війні.

Саме тому сьогодні вас змушують платити за рахунками. Саме тому відбулося голосування за зміни до Конституції з особливим статусом, саме тому ви голосували за продовження особливого статусу. Саме тому проголосовано амністію. Саме тому в стінах парламенту немає закону про визнання Росії окупантом та її відповідальність за це. Саме тому сьогодні звучать ті пафосні заклики. Саме тому ми досі не маємо указу Президента про застосування Збройних Сил України і саме тому Головний військовий прокурор України сьогодні має карт-бланш на переслідування українських військових.

Якби в цьому залі була більшість вільних і гідних людей, ми точно, без пафосних закликів, давно прийняли б закон, який визначає Росію окупантом і покладає на неї відповідальність за наслідки окупації. Ми давно б заслухали уряд. Тільки не про збитки від блокади торгівлі з окупованими територіями, а про збитки, яких зазнав народ України від чотирьох років окупації. І якби ми були гідними

і вільними, ми вимагали б від Президента указу про застосування Збройних Сил України для того, щоб захистити наших військових (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Ірина Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, надзвичайно важливо, що сьогодні, коли всі громадяни України чекають головного дива, і це об'єднує нашу країну, – повернення миру на Донбас та повернення Криму під українську юрисдикцію, у цій залі лунає дискусія: що буде з Донбасом? Це світоглядна дискусія. Примітно, що крокодилячі сльози з вимогою негайно включити сьогодні чи завтра до порядку денного проект закону про окупацію Донбасу ллють фракції, які в першому читанні не голосували за проект про визнання Росії країною-агресором. Більше того, вони ламали мікрофони президії, кидали шашки, коли ми голосували за те, щоб визнати Росію країною-агресором. Так ось, ми скажемо цим фракціям, що і в другому читанні ми проголосуємо за цей документ, але тоді, коли це буде стратегічно вигідно для того, щоб Україна перемогла.

А що має бути цього тижня? Насправді, чому це має бути в той момент, щоб стратегічно виграла Україна? Завдяки Мінським угодам, які ці політикани намагаються зірвати, вже вкотре наші партнери продовжують застосовувати жорсткі економічні санкції проти країни-агресора, і саме цього тижня закон щодо їх застосування буде підписаний. А ті, які хочуть кинути Україну на шлях підігрування Кремлю і нашими руками відмінити санкції, також знаходяться у цій залі, добре розмовляють українською мовою, часто рядяться у вишиванки, але нічого спільного з українським патріотизмом не мають.

Хочу нагадати цим політиканам, що свою блокаду торгівлі на крові вони почали з гасла: «Ми звільнимо заручників». Насправді, вони тільки погіршили ситуацію і відтермінували ці серйозні історії. Тут, колеги, виникає запитання: ким є для нас ці 3 мільйони українців, які перебувають на окупованих територіях? Вони всі колаборанти? Та ні, це жертви Путіна і Кремля, це люди в окупації, і ми будемо боротися і за людей, і за території.

Коли сьогодні нам кажуть, що ми торгували з окупаційним режимом, – та це ви допомогли окупаційному режиму вкрасти українську власність! Тому що підприємства, які там працювали до березня, перереєстрували на українській території, вони сплачували податки в Україні, до Пенсійного фонду, а громадяни-українці, які є більшими патріотами, ніж ви, працювали там, а не воювали. А ви допомогли реалізувати сценарій Курченка. Недарма він платить за ваше наметове містечко. Заслужили!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, виступи завершено.

Відповідно до порядку денного першими для розгляду стоять два соціальних законопроекти. Для того щоб ми змогли повноцінно опрацювати порядок денний на сьогодні, прошу підтримати пропозицію розглянути ці законопроекти за скороченою процедурою. Отже, прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту осіб з інвалідністю» ([№ 6710](#)). Нам треба набрати 150 голосів, щоб перейти до розгляду за скороченою процедурою. Сподіваюся, усі підтримають цю пропозицію.

Отже, колеги, ставлю на голосування пропозицію розглянути проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту осіб з інвалідністю» ([№ 6710](#)) за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 128.

Не встигли.

Я не розумію логіки неголосування за скорочену процедуру розгляду. Нагадую, у порядку денному на сьогодні є блок питань паливно-енергетичного комплексу. Сьогодні напружений і насичений порядок денний. Перші проекти законів – об'єднуючі, вони соціальні, їх підтримують усі фракції. Закликаю всіх підтримати і проголосувати дану пропозицію.

Отже, колеги, ще раз ставлю на голосування пропозицію розглянути проект закону щодо соціального захисту осіб з інвалідністю № 6710 за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 148.

Прошу голів фракцій змобілізувати зал. Якщо ми увійдемо в повну процедуру, розгляд цих питань займе, як мінімум, годину, і ми не зможемо повноцінно пройти порядок денний, узгоджений на засіданні Погоджувальної ради.

Третій раз ставлю на голосування пропозицію розглянути проект закону щодо соціального захисту осіб з інвалідністю № 6710 за скороченою процедурою.

Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 160.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді заступника міністра соціальної політики Федорович Наталію Володимирівну. Будь ласка, пані Наталіє.

ФЕДОРОВИЧ Н.В., *заступник міністра соціальної політики України*. Шановний пане Голово, шановні народні депутати! У законопроекті пропонується внести зміни до 44 законодавчих актів, зокрема, до Сімейного кодексу України, законів «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», «Про реабілітацію інвалідів в Україні», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про статус народного депутата України», «Про судову експертизу», «Про Національний банк України» та інших. Пропонується слова «інвалід», «дитина-інвалід», «інвалід з дитинства» та «інвалід війни» в усіх відмінках і числах замінити відповідно словами «особа з інвалідністю», «дитина з інвалідністю», «особа з інвалідністю з дитинства» та «особа з інвалідністю внаслідок війни» у відповідних відмінках і числах.

Прийняття даного законопроекту дасть змогу привести чинне законодавство в частині соціального захисту осіб з інвалідністю у відповідність до Конвенції про права осіб з інвалідністю і Факультативного протоколу до неї, створити справедливі та сприятливі умови життєдіяльності для осіб з інвалідністю.

Я абсолютно переконана, що прийняття цього законопроекту сьогодні за основу (дуже прошитиму вас) та в цілому стане великим подарунком до сьогоднішнього свята усім особам з інвалідністю в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошую першого заступника голови Комітету у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю Бурбака Максима Юрійовича. Пане Максиме, будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги, як уже було сказано, основна мета законопроекту – приведення законодавства України у відповідність до Конвенції про права осіб з інвалідністю.

Відповідно до закону від 7 вересня 2016 року [№ 1490-VIII](#) у назві та тексті Закону України «Про ратифікацію Конвенції про права інвалідів і Факультативного протоколу до неї» слово «інвалід» замінено словами «особа з інвалідністю» з метою приведення цих документів у відповідність до офіційного перекладу конвенції та Факультативного протоколу до неї. Для цього в 44 законодавчих актах слова «інвалід», «дитина-інвалід» замінюються словами «особа з інвалідністю» та «дитина з інвалідністю». Тобто законопроект в основному має технічний характер.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України підтримує прийняття законопроекту за основу в першому читанні. Комітет також підтримує цей законопроект. Водночас акцентуємо увагу на необхідності збереження в Законі України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» права студентів з інвалідністю на одержання соціальної стипендії. На сьогодні таке право передбачено в Законі України «Про охорону дитинства»

У результаті проведеного обговорення комітет на своєму засіданні 6 вересня 2017 року ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 6710 прийняти за основу і в цілому як закон з урахуванням такої поправки: в абзаці 15 підпункту 11 пункту 3 розділу I законопроекту слово «академічна» виключити.

Прошу доручити профільному комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України внести до законопроекту техніко-юридичні правки. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.
Писаренко Валерій. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, самовисуванець). Дякую. Шановні колеги, нам потрібно підтримувати такі ініціативи і приходити на засідання з соціальними проектами. А то люди не розуміють, чим ми тут займаємося, адже жити краще не стає.

Але нам потрібно переглянути й інші нормативні акти, які стосуються порядку перегляду або уточнення інвалідності. До мене як до народного депутата звертаються люди з інвалідністю і розказують про ті проблеми, які виникають щороку під час переоформлення статусу і отримання нових довідок, документів чи підтверджень. Нам потрібно від цього відійти і зробити життя для людей з особливими потребами легшим. Незважаючи на те що інфраструктура в більшості міст не підготовлена, давайте зробимо, щоб хоча б у них не було перепон для нормального життя та існування в суспільстві.

Тому я сьогодні подав на адресу перших осіб держави відповідні депутатські запити і хотів би, щоб цей порядок денний був наповнений не тільки в парламенті, а й у Кабінеті Міністрів України, і в Адміністрації Президента України, щоб ми мали окремі питання стосовно підтримки людей з особливими потребами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Самопоміч» Сисоєнко Ірина Володимирівна передає слово для виступу Семенусі. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Шановні колеги! За даними Міністерства соціальної політики, у 2016 році на 1 тисячу українців 61 людина має інвалідність, а це близько 2,5 мільйона людей з різними групами інвалідності. За роки гібридної війни з Росією ця кількість лише збільшилася. У 2017 році більше 5 тисяч людей офіційно отримали статус інваліда війни.

У 2017 році держава виділила понад 8 мільярдів гривень державної соціальної допомоги особам з інвалідністю. Тобто, за середніми показниками, це трохи більше 3 тисяч гривень у рік або 262 гривні щомісячно. Пенсію по інвалідності, за станом на січень 2017 року, отримали майже 1,5 мільйона людей, розмір якої становив 1247 гривень, а після осучаснення – 1452 гривні. Такий розмір пенсій і соціальної допомоги особам з інвалідністю від держави більше схожий на посміховисько. Окрім того, що держава не надає гідного грошового забезпечення, не створено жодних мінімальних умов для нормальної соціалізації цих людей. Запропонований законопроект, справді, містить ряд добрих тез.

Окремо хочу звернути вашу увагу на те, що люди з інвалідністю постійно стикаються з бюрократичними труднощами, аби отримати навіть те, що їм гарантовано державою. Зокрема інвалід II групи Володимир Мигидар з міста Харкова розповідає, що для замовлення ортопедичного взуття на протезному заводі Харкова у нього щороку вимагають нову довідку про те, що він інвалід, хоча йому встановили безстрокову групу інвалідності.

Інвалідність – це не вирок. Близько 15 відсотків людей в усьому світі мають інвалідність, проте в розвинутих країнах на першому місці стоїть питання навіть не матеріальної допомоги, а створення необхідних умов для максимальної соціалізації та інтеграції в суспільство людей з обмеженими можливостями. Це робиться для того, щоб вони відчували себе повноцінними поруч з іншими співвітчизниками і жили звичайним активним життям.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Воля народу»... Зараз надам слово «Опозиційному блоку», спочатку пройду всіх (*Шум у залі*).

Спориш, фракція «Блок Петра Порошенка».

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Вінниччина. Шановні народні депутати! Шановна президіє! Звичайно, наша фракція буде підтримувати

законопроект № 6710. Насамперед, як уже було сказано, у даному законопроекті слово «інвалід» пропонується замінити словами «особа з інвалідністю», і це закономірно, тому що ми бачимо, що Україна має серйозні проблеми з рівнем інклюзивності, забезпеченням рівних прав для розвитку і самореалізації осіб з інвалідністю.

Фракція «Блок Петра Порошенка» працювала над втіленням ініціативи Президента у впровадженні інклюзивної шкільної освіти в Україні. Ми бачимо, як наразі тисячі дітей з інвалідністю здобувають освіту поруч із своїми однолітками. Це великий плюс, оскільки ці діти можуть себе реалізувати, навчатися, працювати і розвиватися. Ми повинні також на законодавчому рівні унормувати це питання й серед дорослого населення.

Отже, ми повинні всі недоліки, які були раніше, усунути і підтримати законопроект № 6710. Адже, дійсно, з його прийняттям з'являється можливість створити рівні умови для осіб з інвалідністю, щоб вони і на роботі, і в суспільстві не відчували себе обмеженими в правах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Опозиційний блок» слово має Долженков. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Шановні громадяни України! Хочу закцентувати вашу увагу, на якому саме законопроекті зараз зосередився орган законодавчої влади.

Законопроект № 6710 є технічним, а його пропагують як доле-носний і дуже важливий для осіб з інвалідністю. З точки зору гуманності слова «інвалід» замінити словами «особа з інвалідністю», а «дитина-інвалід» – словами «дитина з інвалідністю», – це важливо. Але чи краще житимуть ці люди в Україні у разі прийняття цього законопроекту? Очевидно, що ні. Адже його прийняття не розв'яже проблем матеріального забезпечення, доступу осіб з обмеженими можливостями до працевлаштування. Тому наша фракція і я особисто переконані,

що необхідно розглядати не технічні законопроекти, а ті, які покращать життєві умови для цієї категорії осіб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. ...які підвищать матеріальне становище зазначених осіб, забезпечать їх утримання з боку держави.

Цей законопроект є технічним, ми його підтримаємо. Але ми вважаємо, цього недостатньо для того, щоб держава піклувалася та забезпечувала достойні умови життя для цієї категорії осіб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, виступи від фракцій вже завершилися. Я прошу всіх голів фракцій запросити народних депутатів до залу. Прошу секретаріат Верховної Ради повідомити, що через 2 хвилини ми переходимо до голосування.

Зараз два виступи від позафракційних, спочатку Андрій Ілленко, за ним – Сергій Міщенко. Будь ласка, по 1 хвилині.

ІЛЛЕНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Безумовно, цей законопроект треба підтримати. Хоча це не розв'яже більшості проблем людей з інвалідністю в Україні. Це і проблема матеріального забезпечення, але не тільки вона, тому що першочергове питання – інтеграція людей з інвалідністю в активне суспільне життя. Дуже часто в наших містах немає відповідної інфраструктури для людей з інвалідністю. Ми бачимо, що ці люди дуже часто не мають можливості на нормальне працевлаштування, на отримання освіти. Це ті питання, якими, безумовно, має займатися парламент.

Власне, у цьому контексті хотів би наголосити, що цей законопроект обов'язково треба проголосувати в редакції профільного комітету, де наголошується на необхідності збереження права студентів з інвалідністю на одержання соціальної стипендії. Це дуже важливо,

і саме в такій редакції необхідно проголосувати за даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ – Сергій Міщенко. Будь ласка, пане Сергію.

МІЩЕНКО С.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 98, Київська область, самовисуванець). Шановні колеги! Ми чули сьогодні, що у 90 відсотках виступів наших колег йшлося про те, що це технічний законопроект, у якому одні слова замінюються на інші. Але існує дві проблеми, про які десять з десяти інвалідів скажуть, що це найголовніше.

Перша проблема – це питання матеріального забезпечення, а це бюджет. Про це ми можемо говорити дуже багато: є гроші – є підвищення, немає грошей – немає підвищення. Але спочатку треба ще отримати оцю інвалідність. Коли людина хоче отримати інвалідність, вона повинна декілька тижнів полежати в районній лікарні, заплатити гроші за це, потім дадуть направлення до обласної лікарні, там також треба заплатити гроші. Тобто потрібно віддати не одну пенсію, щоб отримати цю інвалідність. Тому я вважаю, Кабінет Міністрів повинен змінити правила...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до прийняття рішення.

Отже, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту осіб з інвалідністю» ([№ 6710](#)) з урахуванням пропозицій комітету. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 232.

Закон прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного – проекту Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про реабілітацію інвалідів України» щодо встановлення групи інвалідності учасникам антитерористичної операції» ([№ 7161](#)).

Прошу підтримати пропозицію розглянути його за скороченою процедурою. Голосуємо.

«За» – 156.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується народний депутат України Сюмар Вікторія Петрівна.

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, шановний пане Голово! Даний законопроект розроблений у відповідь на звернення безпосередньо учасників антитерористичної операції, які мають величезну проблему. Військові, які втрачають кінцівки, на сьогодні в Україні є фактично соціально незахищеними. Чи знаєте ви, що, наприклад, воїн, який втратив кінцівку на рівні середини гомілки (тобто він уже не буде здатен нормально рухатися) може отримати III групу інвалідності? А ця група не передбачає можливості безкоштовної реабілітації у військових госпіталях України. Тобто на сьогодні, на четвертий рік війни, ми фактично залишаємо наших воїнів з III групою інвалідності можливості безкоштовного обслуговування у військових госпіталях. Для того щоб переглянути групу інвалідності, їм треба пройти переогляд. На жаль, змушена констатувати, що корупціогенність таких медичних комісій є надзвичайно високою. Від цих людей дуже часто за підвищення групи інвалідності вимагають гроші. Лише інваліди I та II груп можуть безкоштовно лікуватися у військових госпіталях України.

У даному законопроекті передбачається підвищити рівень гарантій саме для військовослужбовців – людей, які стали інвалідами через те, що захищають нас з вами, Батьківщину. Цим людям ми пропонуємо встановлювати вищу групу інвалідності. Отже, III групи для них не буде, і всі вони матимуть можливість безкоштовно обслуговуватися у військових госпіталях України.

Я погоджуюся з висновком Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, що треба після слів «на ступінь вище» доповнити словами «або І групи». Тобто...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте можливість завершити. 30 секунд.

СЮМАР В.П. Дякую.

З цим зауваженням ми його доопрацюємо до другого читання. Але, на жаль, на сьогодні практика надзвичайно негативна. Ми відвідали з перевіркою кілька військових госпіталів, зустрічалися з людьми, які втратили кінцівки в зоні проведення бойових дій. Вони дуже просили, щоб їх не принижували щорічними переоглядами з тим, аби побачити, відросла у них за цей час рука чи ні. На жаль, рука не відросте. А ми маємо натиснути сьогодні на...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна Вікторіє.

До співдоповіді запрошується голова Комітету у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю Олександр Третяков. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю., голова Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 219, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Як уже було сказано, у законопроекті пропонується врегулювати два питання.

Перше. Встановити, що особам, у яких внаслідок поранення, захворювання, отриманих під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, ампутовані верхні та/або нижні кінцівки, група інвалідності встановлюється безстроково, і це правильно.

Друге. Таким особам група інвалідності встановлюється на ступінь вище.

Комітет підтримує законодавчу ініціативу, спрямовану на посилення соціального захисту осіб, які відстоювали незалежність України

та непорушність її державних кордонів. Законопроект підтримують також Міністерство фінансів України, Міністерство соціальної політики України та багато громадських організацій.

Під час розгляду законопроекту на засіданні комітету було висловлено певні застереження до його окремих положень. Тому рішення комітету – прийняти законопроект за основу і доопрацювати його до другого читання. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Зрозуміло, що ми зараз обговорюємо законопроект лише в першому читанні. Прошу колег записатися на виступи в обговоренні.

Від фракції Радикальної партії – Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Радикальна партія Олега Ляшка. Шановний український народ! Шановний український парламент! Це один із законопроектів, які мають об'єднувати сьогодні зал, це один із законопроектів, як маленька частинка нашого боргу перед тими, хто захищав і захищає країну, не шкодуючи власного здоров'я, іде щоденно в бій і, на жаль, повертається додому в такому стані, в якому важко знайти роботу, місце в мирному житті. Тому даний законопроект наша фракція в обов'язковому порядку підтримає.

Колеги, наголошую, що кожен голос за даний законопроект важливий, якщо не вистачить голосів, це буде ганьбою українському парламенту і покаже суспільству ставлення парламенту до тих, хто захищав і захищає країну.

Закликаю всіх підтримати даний законопроект, віддавши шану тим, хто, не шкодуючи здоров'я, захищає країну. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ від фракції «Самопоміч» народного депутата Семенухи. Будь ласка, з місця.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, у законопроекті, дійсно, пропонується передбачити важливу норму, згідно з якою особам,

у яких внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, отриманих під час безпосередньої участі в АТО, ампутовані верхні та/або нижні кінцівки, що призвело до інвалідності, група інвалідності встановлюється без зазначення строку повторного огляду (безстроково) та на ступінь вище.

Таку норму треба негайно приймати. Людей, що пройшли АТО і втратили своє здоров'я, захищаючи державу, ми фактично припинюємо тим, що змушуємо повторно доводити медико-соціальної експертній комісії своє право на інвалідність.

Але треба зазначити й інше. За статистичними даними Українського державного науково-дослідного інституту медико-соціальних проблем інвалідності, порушена в законопроекті проблема призначення необґрунтованих повторних оглядів є спільною для всіх осіб з інвалідністю, незалежно від причин інвалідності. Ми маємо навести лад у цьому питанні, щоб хоча б якимось полегшити становище цих людей, які мають очевидне право на інвалідність через необоротність ушкодження, і припинити знущання над ними у вигляді цих повторних оглядів. Це фактично совкова норма, яка залишилася у спадок від радянської системи охорони здоров'я.

Водночас Міністерству охорони здоров'я треба посилити контроль за діяльністю таких комісій та вжити вичерпних заходів для забезпечення невідворотності відповідальності та застосування санкцій до голів, членів таких комісій, винних у прийнятті неправильних рішень під час видачі документів про інвалідність.

Прошу підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за висловлену позицію.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» – Іван Спориш. Будь ласка, з місця.

СПОРИШ І.Д. «Блок Петра Порошенка», Вінниччина. Шановні народні депутати! Шановна президіє! Ми почули і доповідь, і співдоповідь щодо законопроекту № 7161, у якому йдеться про реабілітацію інвалідів – учасників АТО. Ми щоразу бачимо по телебаченню, як наші хлопці в зоні АТО отримують поранення. Сьогодні, дійсно, слід звернути увагу на те, що наші захисники Вітчизни, які втратили верхні

чи нижні кінцівки, отримують інвалідність певної групи і лише на обмежений час. У цьому є несправедливість. Ми повинні в даному разі змінити норми радянської форми спілкування держави із громадянами задля полегшення бюрократичної тяганини кожному українцю. Тому буде дуже справедливим підтримати даний законопроект, щоб наші учасники АТО лікувалися і проходили реабілітацію безкоштовно, що дасть можливість їх захистити.

Думаю, ми повинні об'єднати зал і одноставно проголосувати сьогодні за даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Слово для виступу від групи «Партія «Відродження» надається Валерію Писаренку. За ним – пан Шурма від фракції «Опозиційний блок».

ПИСАРЕНКО В.В. Дякую. Шановні колеги, дуже влучно сказав попередній промовець про те, що ми не повинні принижувати інвалідів – ветеранів АТО проведенням повторних перевірок. Більше того, ми не повинні принижувати цим усіх громадян України з інвалідністю.

Тому я прошу мій виступ вважати офіційним запитом до Кабінету Міністрів України, щоб внести зміни до нормативних актів і припинити цю ганебну практику постійного вимагання довідок від людей з інвалідністю відповідних ступенів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, отже, зараз буде заключний виступ Ігоря Шурми. Я прошу секретаріат Верховної Ради України, усіх голів фракцій запросити народних депутатів до залу. Через 2 хвилини ми переходимо до прийняття рішення.

Ігор Шурма. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Сьогодні ми розглянули дуже важливе питання. За родом своєї діяльності мені довелося вісім років працювати з людьми з особливими потребами. Вони дуже боляче реагують, коли до них звертаються «інвалід». Я звертаюся до всіх народних депутатів з проханням вичавити із своїх мізків, прибрати зі свого язика слово «інвалід». Ми щойно розглядали питання про зміну статусу «інваліди» на «люди з інвалідністю» і знову кажемо «люди-інваліди». Вичавіть і забудьте це! Люди з особливими потребами такі самі, як і ми. Ми повинні створити для них гідні умови. Це перше.

Друге. Коли ви так піклуєтесь про реабілітацію, то будьте, будь ласка, грамотними. Як може народний депутат казати про безкоштовну реабілітацію? Безкоштовний сир – у мишоловці! Вона безоплатна для таких людей, але коштовна для держави. Такі закони треба хоча б озвучувати правильно і показати, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершили?

Отже, ми можемо переходити до прийняття рішення. Я прошу всіх займати робочі місця.

Нагадую, колеги, що вчора, під час засідання Погоджувальної ради представник Комітету з питань науки і освіти пан Співаковський порушив питання щодо проектів постанов про присудження премій талановитим молодим вченим, і після голосування цього документа я їх теж поставлю на розгляд. Тому прошу всіх після голосування не розходитися, а залишатися на робочих місцях.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про реабілітацію інвалідів України» щодо встановлення групи інвалідності учасникам антитерористичної операції» ([№ 7161](#)). Прошу проголосувати.

Колеги, якщо буде воля, поставлю і в цілому. Спочатку я ставлю за основу. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Від комітету Третяков, 1 хвилина. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю. Пропоную проголосувати і в цілому з техніко-юридичними правками, які комітет внесе до даного законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття в цілому проекту закону № 7161 з техніко-юридичними правками. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 218.

У цілому не підтримано (*Шум у залі*).

Колеги, давайте повернемося, але лише один раз.

Вікторія Сюмар, 1 хвилина. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Шановні колеги. Якщо дотримуватися логіки, у законопроекті має бути одна поправка, яку я зараз озвучу для стенограми. Відповідно до зауважень Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України після слів «на ступінь вище» доповнити словами «або І групи», для того щоб законопроект з юридичної точки зору звучав чисто. Тому що якщо призначено І групу, то на одну групу вище вже не може бути. Таким чином з урахуванням обговорення його можна приймати в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, я поставлю на голосування з пропозицією, яку озвучила для стенограми Вікторія Сюмар і яку озвучив Олександр Третяков.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування в цілому проекту закону № 7161. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 218.

Не вистачає голосів.

Ми прийняли проект за основу, комітет його доопрацює. Думаю, ми безболісно зможемо прийняти його в цілому.

На засіданні Погоджувальної ради виступав перший заступник голови Комітету з питань науки і освіти Олександр Співаковський

і порушив питання про проекти постанов щодо присудження премії найталановитішим молодим ученим. Ми узгодили, що розглянемо їх без обговорення після соціальних законопроектів. Окрім того, порушив питання і голова комітету Власенко про перейменування села Великі Прицьки, у назві якого змінюється лише одна літера.

Пропоную ці чотири документи швидко й ефективно проголосувати.

Отже, ставлю на голосування пропозицію розглянути за скороченою процедурою проекти постанов (вони фактично ідентичні) [№ 6752](#), [№ 6753](#) і [№ 7364](#). Прошу підтримати. Голосуємо. Прошу всіх змобілізуватися і не розходитися.

«За» – 180.

Рішення прийнято.

До слова запрошується Співаковський Олександр. Пане Олександр, доповідайте одразу щодо трьох проектів постанов.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Відразу три доповідати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановні колеги! Шановний Андрію Володимировичу! Думаю, це питання, які об'єднують всіх нас. У першому проекті постанови № 6752 йдеться про присудження 20 премій Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень. Шановні колеги, гарна статистика. Після розміщення оголошення в газеті «Голос України» та на сайті комітету було подано 64 роботи. Відповідна комісія відібрала 20 робіт. Автори робіт переважно кандидати фізико-математичних наук.

Просимо одностайно підтримати рішення комітету щодо нагородження цих молодих людей.

Кошти на реалізацію заходів передбачено в бюджеті – це 400 тисяч гривень.

Шановні колеги, якщо ми не проголосуємо, наші молоді вчені цих коштів, на жаль, не отримають. Це невеликі кошти, але це сигнал для молодих вчених, що наша держава, Верховна Рада України ними опікується і хоче, щоб вони залишалися на теренах України.

Другий проект Постанови «Про призначення у 2017 році іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих вчених» (№ 6753). Було представлено 32 роботи. Минулого року їх було лише 20. Відповідна комісія за результатами проведеного конкурсу присудила 30 іменних стипендій, з яких 20 – чоловікам і 10 – жінкам.

Прошу підтримати даний проект постанови.

У зв'язку з тим, що одна кандидатура змінила місце роботи, ми просимо для стенограми абзац 14 пункту 1 проекту постанови викласти в такій редакції: «Клецу Дмитру Михайловичу – доктору технічних наук, завідувачу кафедри Харківського національного автомобільно-дорожнього університету МОН України». Прошу підтримати.

Останній проект Постанови «Про присудження щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів» (№ 7364).

Хочу зазначити, що пропозиції надійшли практично з усіх областей. На жаль, Вінницька, Київська і Полтавська обласні ради не подали своїх пропозицій, а Київська міська рада своєчасно не розглянула подання. Але після того, як ми вже проголосували це питання на засіданні комітету, надійшла відповідна пропозиція від Київської міської ради. Тому для стенограми засідання прошу до відповідного проекту постанови додати слова: «Савченку Михайлу Пилиповичу – вчителю історії Київської гімназії східних мов № 1».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. На завершення хочу сказати, що в результаті у проекті постанови є прізвища лауреатів, які представляють такі ланки освіти: загальна середня освіта – 18 осіб, професійно-технічна освіта – дві особи, дошкільна освіта – п'ять осіб, позашкільна освіта – дві особи, загалом – 27 осіб.

Прошу підтримати даний проект постанови з тим, щоб дати сигнал нашим молодим вчителям, молодим вченим, молодим людям, що Україна опікується ними і чекає їх. Думаю, ми зробимо вклад у розбудову людського капіталу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, прошу всіх заходити до залу. Прошу голів фракцій запросити народних депутатів до залу. Давайте підтримаємо наш комітет, який провів велику роботу (*Шум у залі*). Ні, ми будемо голосувати. Була домовленість на засіданні Погоджувальної ради, що ми голосуємо проекти постанов, які підготовлені комітетом...

Отже, колеги, це проекти постанов, узгоджені на засіданні комітету. Прошу всіх взяти участь в голосуванні і підтримати наш комітет, підтримати молодих вчених (*Шум у залі*). Ми домовилися, що без обговорення.

Колеги, прошу уваги. Якщо ми увійдемо в обговорення, ми не зможемо пройти порядку денного. Ми домовилися, що, власне, з цією умовою входимо... (*Шум у залі*). Усі фракції наполягають?

Добре, тоді давайте: два – за, два – проти. Але по всіх трьох проектах постанов, бо вони ідентичні.

Прошу записатися на виступи.

Скрипник Олексій. Будь ласка.

СКРИПНИК О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Думаю, треба підтримати ці проекти постанов. Це та річ, яку необхідно зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Народний фронт» – Горбунов Олександр.

ГОРБУНОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Кременю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Кремінь. Будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт» голосуватиме за найталановитіших молодих вчених.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, хлопці, за розуміння.
Долженков, 1 хвилина. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Фракція «Опозиційний блок». Шановні громадяни України! Фракція «Опозиційний блок» буде підтримувати зазначені проекти постанов, вони, звичайно, заслуговують на увагу. Але я ще раз наголошую, як казав і попереднього разу, що комплексного підходу, підтримки як осіб з інвалідністю, так і вітчизняної науки, вітчизняних інститутів, наукових галузей немає. На жаль, Закон «Про Державний бюджет України на 2018 рік», який був прийнятий минулого тижня, не дав нам відповідей на запитання: а як буде фінансуватися вітчизняна наука, а як будуть підтримуватися вітчизняні галузеві академії наук? А відповідь, на жаль, не дуже добра. Йде скорочення, оптимізація, проведено освітню реформу, відповідно до якої ми можемо втратити покоління, яке могло б спеціалізуватися на хімії, біології, фізиці. Це ті науки, які є прогресивними, які є рушіями наукового прогресу в усьому світі.

Ми свідомо відмовляємося від цього шляху. Ми проводимо освітню реформу, копіюємо відповідні західні стандарти, але при цьому забуваємо, що та радянська школа, яка нам дала інженерів, фізиків, хіміків, може, не така вже й неефективна, як здається на перший погляд. Можливо, те, що ми успадкували, будучи незалежною країною, нам необхідно зберегти та розвинути? Можливо, не всі приклади, які нам показує Захід, є корисними для нас?

Ми чомусь відмовляємося від минулого, але нам не потрібно цього робити, ми від нього нікуди не дінемося. Нам необхідно робити висновки та дивитися вперед, чинити так, як вигідно нашій країні, нашим громадянам, нашим дітям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції Радикальної партії – Лінько.

ЛІНЬКО Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Ми, безумовно, будемо голосувати за ці проекти постанов, потрібно вітати наших найкращих молодих вчених. Але розуміємо, що лише стипендіями для кількох найкращих осіб ми не вирішимо глобального питання науки – реалізації наших молодих талантів в Україні.

На жаль, сьогодні ми бачимо колосальний відтік за кордон найкращих та найталановитіших кадрів, які закінчують наші вузи. Таланти у сфері ІТ, у сфері інновацій, які можуть бути конкурентами в усьому світі, забирають за кордон, вони там отримують величезні зарплати, можуть реалізуватися, а наша держава їм цього, на жаль, поки що не пропонує.

Тому фракція Радикальної партії принципово стоїть на позиції залучення молоді до управління країною, до створення соціальних ліфтів, до реалізації їх наукових потенціалів. Для того щоб ми могли конкурувати у світі, нам потрібно запроваджувати інноваційні технології у тих сферах, у яких ми можемо бути конкурентними. В науці Україна однозначно може лідирувати у світі, якщо ми дамо молоді можливість залишатися працювати тут. Але для цього потрібно найголовніше – це житло, робочі місця і дешеві кредити, щоб придбати житло. Для цього нам потрібно реалізовувати комплексну програму, і ми запропонували пакет промислових проектів законів, прийняття яких дасть можливість створювати робочі місця в Україні щоб українці не побиралися по закордонах, шукаючи кращої долі, а могли реалізовувати себе тут. Тому наша позиція принципова.

До речі, сьогодні ми запропонували програму для всіх міських рад, яка дасть можливість стажування молоді, отримання досвіду в органах управління, для того щоб українці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ від фракції «Блок Петра Порошенка» – Каплін 1 хвилина, і переходимо до голосування.

Я прошу всіх запросити до залу.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Голова Соціалістичної партії України. Дорога, вельмишановна молоде! Я хотів би зараз зняти завісу з підтексту цього законопроекту.

Ми зараз намагаємося надати молоді допомогу, премію в розмірі 6 тисяч гривень. Водночас у цьому році було проголосовано, на мою думку, абсолютно ганебну норму про підтримку політичних партій, представлених в українському парламенті. Цього року ряд фракцій, присутніх тут, з'їдять майже 1 мільярд гривень.

Соціалістична партія України вимагає, щоб ви, дармоїди, віддали ті гроші, які використовуєте виключно на політичну рекламу, для талановитої української молоді, щоб ми могли розвивати фундаментальні науки, щоб могли підтримати головний, ключовий потенціал нашої країни – молодь, аби вона вичавила вас з української політики і дала шанс на європейське майбутнє нашій країні.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, переходимо до прийняття рішення. Я ще раз прошу всіх народних депутатів зайти до залу і зайняти робочі місця.

Я буду ставити на голосування кожен проект постанови по черзі. Давайте разом підтримаємо молодих вчених.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу та в цілому проекту Постанови «Про присудження Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2016 рік» ([№ 6752](#)). Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 233.

Постанову прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу та в цілому проекту Постанови «Про призначення у 2017 році іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих вчених» ([№ 6753](#)). Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 237.

Постанову прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу та в цілому проекту Постанови «Про присудження щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів» ([№ 7364](#)). Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 238.

Постанову прийнято.

Вітаю комітет з якісною роботою.

Колеги, ще одне питання, яке ми домовлялися пройти фактично без обговорення, – це проект Постанови «Про перейменування села Великі Прицьки Кагарлицького району Київської області». У проекті йдеться лише про зміну однієї літери. Це було велике прохання голови Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування

Колеги, прошу підтримати розгляд проекту постанови № 7098 за скороченою процедурою. Прошу підтримати місцеву громаду, яка чекає рішення до нового року. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 203.

Рішення прийнято.

Є необхідність доповідати?

Отже, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу та в цілому проекту Постанови «Про перейменування села Великі Прицьки Кагарлицького району Київської області» ([№ 7098](#)). Там змінюється лише одна літера, і це велике прохання громади. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 219.

Колеги, йдеться лише про заміну однієї літери. Громада села передала це прохання до Верховної Ради через Сергія Власенка. Для нас – це кілька голосів. Давайте, колеги, зобілізуємося і підтримаємо. Я дуже прошу всіх зайняти робочі місця і взяти участь у голосуванні (*Шум у залі*).

Ні, запросіть народних депутатів до залу. Зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення.

Колеги, у нас є ряд перейменувань. Я не ставлю увесь блок, бо, розумію, буде складно. Я ставлю лише одне перейменування, щодо якого є особливе прохання.

Отже, колеги, ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту постанови № 7098. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 231.

Дякую за розуміння.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу та в цілому проекту Постанови «Про перейменування села Великі Прицьки Кагарлицького району Київської області» (№ 7098). Прошу підтримати. Голосуємо. Кожен голос має значення.

«За» – 238.

Постанову прийнято.

Колеги, наступний у порядку денному блок питань «для включення до порядку денного сесії». Ці питання ми розглянемо дуже коротко, без виступів. Прошу не розходитися. Я впевнений, що позиції фракцій вироблені, ми лише пройдемося по кожній з них і визначимося шляхом голосування.

Отже, проект Закону «Про внесення зміни до статті 374 Митного кодексу України» ([№ 7323](#)). Пропозиція включити до порядку денного сесії. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 177.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо інформаційної безпеки та протидії пропаганді держави-агресора».

Колеги, цей законопроект ми мали б прийняти ще цього тижня. Отже, ставлю на голосування пропозицію включити його до порядку денного сесії для прийняття рішення. Це вкрай важливо зробити до нового року. Це інформаційна безпека країни, тому прошу серйозно поставитися до голосування.

Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 215.

Колеги, ми зараз голосуємо лише пропозицію про включення його до порядку денного сесії, це не розгляд ні за основу, ні в цілому. Якщо хтось не встиг ознайомитися, наголошую, що ми голосуємо про включення до порядку денного сесії.

Якщо буде необхідно, ми зможемо у четвер його розглянути. Тому прошу, колеги, зобілізуватися. Це питання інформаційної безпеки і це лише включення до порядку денного сесії.

Ще раз ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо інформаційної безпеки та протидії пропаганді держави-агресора» ([№ 7299](#)). Пропонується включити його до порядку денного сесії і розглянути цього тижня.

Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 212.

Будь ласка, покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 92, «Народний фронт» – 57, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 17, Радикальної партії Олега Ляшка – 15, «Батьківщина» – 11, «Воля народу» – 3, «Партія «Відродження» – 2.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування. Прошу всіх відповідально поставитися до цього. Наголошую, що це лише включення до порядку денного сесії. Я прошу всіх зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії з розглядом цього тижня проекту закону № 7299. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 207.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 14 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» щодо забезпечення сталої діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» ([№ 7359](#)).

Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 177.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення сталого функціонування підприємств житлово-комунальної сфери для проходження опалювального сезону» ([№ 7238](#)). Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 213.

Це небагато. Я поставлю ще раз, колеги.

Отже, ще раз ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту закону № 7238. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Наступний проект. Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення зміни до розділу X «Прикінцеві положення» Кримінального процесуального кодексу України щодо набрання чинності окремими положеннями» ([№ 7278](#)). Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 206.

Рішення не прийнято.

Далі. Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо суб'єктів добровільного об'єднання громад» ([№ 7308](#)). Прошу голосувати. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 150.

Рішення не прийнято.

Останній законопроект. Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» ([№ 7410](#)). Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 181.

Рішення не прийнято. Щось не пішло сьогодні в нас.

Отже, колеги, таким чином, ми можемо перейти до ключового питання сьогоднішнього дня – до блоку проектів щодо паливно-енергетичного комплексу. Загалом є вісім проектів (*Шум у залі*).

Законопроект № 7410... (*Шум у залі*).

Добре, я поставлю на голосування ще раз, оскільки не розібралися щодо проекту № 7410.

Отже, я ще раз ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту закону № 7410. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 215.

Колеги, переходимо до першого питання з блоку паливно-енергетичного комплексу.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення деяких аспектів нафтогазової галузі» ([№ 3096-д](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 183.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Белькову Ольгу Валентинівну. Будь ласка, пані Ольго.

БЄЛЬКОВА О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення деяких аспектів нафтогазової галузі» (№ 3096-д) розглядається вже вдруге. Він спрямований на дерегуляцію та вдосконалення процедури надання земельних ділянок для проведення розвідувальних і видобувних робіт та спрощення інших дозвільних процедур нафтогазової галузі, що дасть змогу залучити суттєві інвестиції в галузь та збільшити обсяги видобування нафти та газу в Україні.

Законопроект знаходиться на розгляді нашого комітету з 2015 року. Рішенням Верховної Ради України від 21 березня 2017 року законопроект було повернуто на доопрацювання до комітету для підготовки до повторного першого читання.

Під час доопрацювання наш комітет дуже тісно співпрацював з представниками Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин. Хочу подякувати з цієї трибуни своїм колегам із зазначеного комітету, зокрема Заболотному Григорію, Бакуменку Олександрю, Кулінічу Олегу, Мірошніченку Івану, Лунченку Валерію, Лабазюку Сергію, Вадатурському Андрію, Івченку Вадиму, Мушаку Олексію. Всі ці колеги долучилися і дуже активно співпрацювали для того, щоб ми вирішили всі спірні питання між аграріями та компаніями, які видобувають газ. Хоча цей законопроект не усуває всіх регуляторних

бар'єрів для газовидобування в Україні на сьогодні, але саме така версія є збалансованою і компромісною між нафтогазовими компаніями і землевласниками та землекористувачами.

Нещодавно в цьому залі дуже багато депутатів підтримали зміну фіскального режиму, але фіскальний режим не має ніякого значення, якщо компанії не зможуть укласти сервітути і угоди оренди на ранніх стадіях видобування з газовими...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Звертаюся до лідерів фракцій: дайте можливість доповісти важливий законопроект, а потім обмінємося думками.

Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги, доповідаю, що в цьому законопроекті було враховано всі пропозиції найбільшої державної видобувної компанії «Укргазвидобування». Але ті проблеми, які є у цій компанії сьогодні, так само є і у всіх інших компаніях. Наприклад, нещодавно було забраковано діяльність компанії в Івано-Франківській області.

Дуже прошу вас ознайомитися з суттю цього законопроекту і переконатися, що всі питання мораторію...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, щоб завершити. Ще раз прошу, дайте доповідачу доповісти, а про українську землю поговоримо під час обговорення законопроекту.

Будь ласка, 30 секунд.

БЄЛЬКОВА О.В. Я знаю, що всіх у цьому залі хвилює питання видобування газу. Так само і мене хвилює баланс між інтересами аграріїв і газовидобувних компаній. Тому звертаюся до партій, які послідовно обіцяють українцям збільшення видобування українського газу, проголосуйте, будь ласка, і підтримайте всі компанії, які на сьогодні закликають прийняти цей законопроект.

Завчасно дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую шановній доповідачці.

До слова запрошується співдоповідач перший заступник голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Олександр Домбровський. Будь ласка, колеги, дайте змогу донести суть законопроекту від комітету. Дякую.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 11, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановні друзі! Шановні колеги! Хотів би всім нагадати, що Україна у 70-ті роки була одним із світових піонерів і лідерів видобування газу і нафти. У найкращі часи Україна видобувала понад 70 мільярдів метрів кубічних газу і експортувала його навіть до Росії.

Хотів би нагадати, що ключовим питанням енергетичної безпеки України на поточний момент є збільшення видобування українського газу і зменшення імпорту, тому що структура газоспоживання в Україні дуже проста: ми споживаємо приблизно 36 мільярдів метрів кубічних у рік, видобуваємо 20 мільярдів метрів кубічних власного газу, а 16 мільярдів – імпортуємо і щороку більше 3 мільярдів доларів золотовалютних запасів України перераховуємо тим, хто постачає сюди імпортований газ. Нам потрібно збільшити обсяг газу як мінімум до 30 мільярдів метрів кубічних. Для цього треба зняти бар'єри і не просто внести зміни до деяких положень радянського, совдепівського Кодексу про надра, а змінити його в принципі. Але це дуже велика робота, тому цим законопроектом пропонується усунути ряд серйозних проблемних позицій, які не дають можливості збільшити геологічну розвідку, збільшити інвестиції в цю галузь.

Хотів би також нагадати, що прийняття цього проекту закону дасть дуже серйозний мультиплікативний ефект для розвитку всієї економіки. Для того щоб ви усвідомлювали, хочу сказати, що 1 мільярд гривень інвестицій у збільшення видобування українського газу дасть можливість створити тисячі нових робочих місць, отримати додатково приблизно 200 мільйонів метрів кубічних газу, близько 200 мільйонів гривень додатково до бюджету і таке інше.

Тому я прошу прийняти законопроект у першому читанні за основу і далі спільно з нашими колегами, у тому числі з Комітетом

з питань аграрної політики та земельних відносин, доопрацювати і внести його до залу для повторного читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, ось тепер час записатися на обговорення і донести свою позицію і своє бачення щодо обговорюваного законопроекту. Прошу.

Павло Пинзеник від «Народного фронту». Будь ласка.

ПИНЗЕНИК П.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Наталії Кацер-Бучковській.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Наталіє, запрошуємо вас до слова.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Добрий день, шановні колеги! Це надзвичайно важливий законопроект насамперед для посилення енергетичної безпеки нашої держави. Ми вже три роки говоримо про енергетичну безпеку, про збільшення видобування власного газу. Але чомусь не бачимо ані інвесторів, які інвестують у видобування газу, ані суттєвого збільшення видобування природного газу в Україні. Чому? У першу чергу в нас були далеко не найкращі фіскальні умови оподаткування газовидобувних галузей. Ми цю проблему розв'язали. Тепер потрібно дерегулювати галузь, і саме прийняття цього законопроекту дасть можливість спростити механізми розвідки видобування, зокрема спростити умови надання земельних ділянок для видобування газу.

Учора на засіданні комітету ми обговорювали питання енергетичної безпеки, а також презентували законопроект про енергетичну безпеку. Ми намагаємося створити інституцію, яка координуватиме діяльність усіх органів державної влади з питань енергетичної безпеки, для того щоб у нас не виникало таких ситуацій, коли ми всі говоримо про нарощення видобування власного газу, але насправді нічого не відбувається.

Дуже важливо зараз думати про те, щоб Україна залишилася транзитером газу, щоб у нас було в кого закуповувати цей газ за реверсом за ринковою європейською ціною, а не за завищеною ціною у одного монополіста. Найголовніше, найдешевший газ – це газ власного видобування, тому ми повинні підтримувати національні видобувні компанії, залучати інвестиції, створювати робочі місця, давати можливість також і громадам заробляти на цьому, розвивати певні території. Тому я закликаю всіх проголосувати за цей законопроект. Наша фракція підтримуватиме його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Від «Самопоміч» виступатиме Вікторія Войціцька. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановна пані головуєча, дякую за надане слово. Шановні колеги, я звертаюся до вас з проханням підтримати даний законопроект і хочу пояснити чому.

Ми з вами заклали в програмі «Україна-2020» норму про те, щоб зробити Україну повністю незалежною від імпортного газу, щоб ми були самодостатніми саме за рахунок українського газу, не купували його в Росії або в Європі. Для цього нам необхідно створити умови, щоб нафто- і газовидобувні компанії могли здійснювати свою діяльність у найефективніший спосіб і доволі швидко.

Хочу навести прості цифри. Сьогодні для того, щоб компанія розпочала буріння, їй необхідно пройти фактично кола пекла, отримати більше 44 дозволів, пройти безліч інстанцій. Для того щоб отримати дозвіл на буріння на виділеній ділянці, треба чекати до чотирьох років.

Давайте візьмемо для прикладу Канаду. У провінції Альберта був створений незалежний регулятор, який регулює виключно нафтогазову галузь. Вони проаналізували у бік дерегуляції всі законодавчі перепони, які були створені, і це дозволило всій галузі зекономити понад

2 мільярди доларів у рік, які потім пішли на буріння, на видобування власного газу і нафти. Ця країна стала флагманом на всесвітньому ринку і вже зараз цілком самостійно себе забезпечує.

Україна має всі можливості, достатньо ресурсів для того, щоб стати енергетично незалежною. А тим, хто каже про захист інтересів олігархів, я хочу нагадати, як рік тому, коли ми з колегами пропонували знизити ренту, вони так само розповідали про так званих олігархів і захист їх інтересів, а вже цього року підтримали зниження ренти до ринкових умов, що має привести до збільшення видобування власного газу. Але ще треба позбутися тих рудиментів радянської системи, що не дають нам змоги суттєво збільшити видобування газу і стати незалежними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за роз'яснення.

Іван Спориш від «Блоку Петра Порошенка». Будь ласка.

СПОРИШ І.Д. Прошу передати слово Григорію Шверку.

ШВЕРК Г.А., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Ще раз хочу звернути вашу увагу на декілька цифр, які сьогодні були зазначені паном Олександром Домбровським. Україна ще не так давно видобувала 70 мільйонів кубів газу. Цього обсягу достатньо не тільки для того, щоб задовольнити всі потреби українських підприємств і домогосподарств у газі, а й мати змогу продавати велику кількість газу назовні.

Тому ми повинні зробити все для того, щоб заохотити людей вкладати гроші у видобування українського газу, щоб створити нормальні конкурентні умови для видобування газу в Україні не лише можливостями українських підприємств, а й із залученням іноземних інвестицій.

Я звертаюся до залу з великим проханням підтримати цей законопроект, прийняття якого сприятиме збільшенню видобування газу на території України.

Шановні колеги, давайте підтримаємо цей законопроект і зробимо все для того, щоб обсяг видобування газу в Україні збільшився в рази.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Від «Батьківщини» виступатиме народний депутат Одарченко. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Безумовно, треба дбати про енергетичну безпеку нашої держави і збільшувати видобування газу. Але цим проектом закону ви фактично пропонуєте утворити механізми, як обійти мораторій на продаж земель сільгосппризначення, право на користування земельними ділянками сільгосппризначення. Ви пропонуєте примусово вилучати їх з приватної, комунальної, державної власності, з власності громади. Фактично цей проект закону передбачає передачу земель сільгосппризначення на користь юридичних, фізичних осіб, офшорних компаній, так званих інвесторів.

Треба домовлятися з сільгоспвиробниками, і на моє переконання, Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки мав би думати про те, що в нас більша половина обленерго належить російському капіталу, зокрема компанію «VS Energy» пов'язують з політиком з російської Держдуми Бабаковим. На жаль, комітет нічого не робить для того, щоб у кризові моменти держава мала вплив на ці чутливі ланки нашого життя.

Я переконаний, що зараз, у період воєнного протистояння з Російською Федерацією, комітет насамперед повинен дбати не про те, як вилучити землю у сільгоспвиробників без будь-яких компенсацій, а про те, щоб повернути під вплив держави обленерго, які належать російському капіталу, або хоча б запровадити інструмент державних тимчасових адміністрацій на кшталт того, як це відбувається у банках, щоб Україна мала енергетичну безпеку.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Ляшко від Радикальної партії. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Минулого тижня за ініціативою нашої команди було прийнято надзвичайно важливе рішення про зниження рентної плати для стимулювання збільшення видобутку власного газу, тому що для нас ключове – це зниження тарифів на житлово-комунальні послуги. Сьогодні у структурі тарифів переважно дорогий імпортований газ, за який платять українці. За корупцію влади, за дорогий імпортований газ, за зловживання, за монополії, за олігархів – за все платять українці!

А ми хочемо, щоб українців не обкрадали, тому запропонували 6 відсотків на нові свердловини глибиною понад 5 кілометрів, бо основне – це енергетична безпека країни. Більше видобуватимемо власного газу – будемо енергонезалежними і знижуватимемо тарифи на житлово-комунальні послуги.

Наша команда, безумовно, підтримує всі законопроекти, спрямовані на збільшення видобутку власного газу, спрощення процедур для ведення бізнесу. Ми за це голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я надам слово по 1 хвилині позафракційним. Тільки дуже багато є бажаючих.

Зараз слово надається Левченку, 1 хвилина, потім виступатимуть Міщенко, Домбровський, а за 3 хвилини ми переходимо до голосування. Це вичерпний перелік, більше виступів не буде. Через 3 хвилини відбудеться голосування, тому прошу запросити всіх до залу.

Левченко, 1 хвилина. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Безперечно, треба робити Україну незалежною від імпортованого газу, але саме Україну, а не окремі олігархічні групи, бо при цьому

українцям нічого не перепаде, а навпаки, через надмірну лібералізацію, так звану дерегуляцію українцям буде гірше.

Ми постійно тут говоримо про дерегуляцію, тільки чомусь дерегуляція за три роки зробила для кінцевих споживачів, для більшості народу лише гірше. Оцей законопроект позбавляє органи місцевого самоврядування права самостійно визначатися щодо можливості надання дозволу на зміну цільового використання земельної ділянки, а також зобов'язує передати земельну ділянку в користування.

Зазначені положення проекту є дискримінаційними, адже дозволяють одній категорії юридичних осіб не дотримуватися вимог чинного законодавства без пояснення такого привілейованого статусу. Цей законопроект відносить право будівництва та розміщення об'єкта нафтогазовидобування до земельного сервітуту, і це неприпустимо, адже правова природа будівництва об'єкта нафтогазовидобування не є сервітутом, а є містобудівною діяльністю. Тут роблять винятки щодо нафтогазовидобування, дають можливість не дотримуватися спеціального законодавства щодо охорони ґрунтів. Виводять взагалі це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Міщенко, 1 хвилина. Будь ласка. Потім – Домбровський.

Колеги, прошу заходити до залу.

МІЩЕНКО С.Г. Шановні колеги, це цинізм вищого гатунку. Минулого тижня ми голосували за подовження дії мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення, а цього пленарного тижня голосуємо за те, щоб його скасувати.

Тому поясню дуже коротко, одним реченням. У той період, поки діє договір на розробку, до промислового видобування газу чи нафти переважно на сільськогосподарських землях і лісових угіддях, дозволяється робити все що завгодно, фактично без будь-яких компенсацій. Тобто такими своїми рішеннями ми даємо можливість олігархічним групам заробляти і далі, уклавши договори на розвідку, щоб хтось ще більше збагатів.

Ми підвищуємо пенсії людям на 50 гривень, на 100 гривень – усі зараз радіють, а соціологічні дослідження показали, що тільки 9 відсотків отримують більш-менш підвищення, а 91 відсоток пенсіонерів пенсією не задоволені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, останній виступ – Олександр Домбровський.

Прошу всіх заходити до залу. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Через хвилину перейдемо до прийняття рішення.

Будь ласка, пане Олександрє.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги, я хотів би, щоб ми прибрали будь-які політичні інсинуації щодо цього законопроекту, і попросити деяких своїх колег перед тим, як або голосувати, або виступати, принаймні читати ті законопроекти, які ми обговорюємо.

Я ще раз хочу наголосити: цей законопроект є ключовим з точки зору енергетичної безпеки і енергетичної незалежності України. Це перше.

Друге. Для того, щоб змінити економіку, у неї потрібно інвестувати. Не можна побудувати жодного підприємства без землі. Не можна збільшити видобування українського газу, української нафти, якщо не розв'язувати проблем, що стоять на цьому шляху. Так, є нюанси, які нам потрібно обговорювати, але ми ці всі проблеми можемо обговорити між першим і другим читаннями. Ми зобов'язані рухатися на шляху збільшення видобування українського газу.

Хочу попросити всіх колег, всі фракції, всі політичні партії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх відповідально підійти до голосування. Наголошую, ми прийматимемо лише за основу в першому читанні, але це великий крок для забезпечення енергетичної безпеки нашої країни. Тому я прошу всіх підтримати.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення деяких аспектів нафтогазової галузі» ([№ 3096-д](#)). Прошу підтримати енергетичну безпеку України. Прошу голосувати. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Колеги, увага, не розходьтеся! Я поставлю на рейтингове голосування наступне питання на предмет його підтримки. Ми його не будемо зараз розглядати, я лише хочу визначити його підтримку.

Ставлю на рейтингове голосування пропозицію про розгляд закону з пропозиціями Президента України (проект [№ 5370](#)). Це для того, щоб ми знали, чи переходити до його розгляду після перерви. Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні і проголосувати. Ми не будемо його зараз розглядати, це голосування лише на предмет підтримки. Прошу проголосувати і підтримати рейтингове голосування, щоб ми бачили готовність залу до розгляду. Голосуємо!

«За» – 197.

Дякую, колеги, за участь. Прошу показати по фракціях і групах.

Таким чином, згідно з Регламентом я оголошую перерву на 30 хвилин. Через 30 хвилин прошу всіх прийти до залу для продовження розгляду питань паливно-енергетичного комплексу.

Дякую, колеги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, вичерпано. Прошу всіх заходити до залу, підготуватися до роботи. У зв'язку з результатами рейтингового голосування, що відбулося до початку перерви, комітет просить відкласти розгляд закону (проект [№ 5370](#)).

Таким чином, ми переходимо до розгляду наступного питання порядку денного з блоку паливно-енергетичного комплексу. На ваш розгляд пропонуються проект Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо покращення інвестиційних можливостей у сфері виробництва електричної енергії з альтернативних джерел» ([№ 6081](#)) та альтернативний законопроект [№ 6081-1](#).

Прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування. Пропозиція комітету – розглянути ці законопроекти за скороченою процедурою. Я сподіваюся на підтримку всього залу. Прошу голів фракцій і Апарат запросити депутатів до залу.

Отже, колеги, прошу заходити до залу. У нас вісім законопроектів щодо паливно-енергетичного комплексу. Щоб ми змогли їх повноцінно пройти, треба підтримати пропозицію комітету про розгляд законопроектів за скороченою процедурою.

Колеги, прошу заходити до залу і підготуватися до голосування. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Депутати колонами заходять до залу, а ви кажете розходитися.

Отже, прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою проекту Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо покращення інвестиційних можливостей у сфері виробництва електричної енергії з альтернативних джерел» (№ 6081) та альтернативного законопроекту № 6081-1. Прошу підтримати і проголосувати. Голосуємо!

«За» – 116.

Не встигли. Я ще раз поставлю.

Колеги, подивіться порядок денний. Ми маємо розглянути важливі питання паливно-енергетичного комплексу, також проект Закону «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України», важливий законопроект про фізичну культуру і спорт. Якщо ми зможемо організувати нашу роботу, то пройдемо більшість питань порядку денного. На засіданні Погоджувальної ради кожного понеділка депутати закликають прийняти більше законопроектів, але ми не зможемо їх прийняти, якщо не працюватимемо ефективно. Тому прошу відкинути політичні дискусії, все одно рішення буде приймати зал.

Комітет звертається з проханням, щоб ми розглядали законопроект не 1 годину, а щоб змогли швидше його пройти. Прошу всіх підготуватися до голосування і підтримати пропозицію про розгляд законопроектів № 6081 і № 6081-1 за скороченою процедурою.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою законопроектів № 6081 і № 6081-1. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 124.

Колеги, я поставлю ще раз, почекаю 30 секунд, якщо не буде голосів, ми перейдемо до розгляду законопроектів за повною процедурою.

Прошу запросити депутатів до залу. Прошу займати робочі місця. Будь ласка, заходьте, до залу. Наголошую, зараз я ще раз поставлю на голосування пропозицію про розгляд проектів закону за скороченою процедурою. Якщо не буде голосів, ми перейдемо до розгляду за повною процедурою. Я особливо звертаюся до авторів тих

законопроектів, які стоять після питань ПЕК. Це означатиме, що в нас не буде шансів дійти до них. Тому я прошу допомогти зараз зібрати 150 голосів, переконати своїх колег підтримати розгляд законопроектів за скороченою процедурою.

Отже, колеги, займіть робочі місця. Прошу зайти до залу і зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою проекту Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо покращення інвестиційних можливостей у сфері виробництва електричної енергії з альтернативних джерел» (№ 6081) та альтернативного законопроекту № 6081-1. Прошу всіх підтримати пропозицію комітету. Ви бачите, що кожен голос має значення під час голосування. Тому я прошу всіх зайняти робочі місця і підтримати пропозицію комітету. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 149.

На табло вже було 150, просто хтось безвідповідальний потім витягнув картку.

Зважаючи на виняткові обставини, що бракує одного голосу, ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою проектів законів № 6081 і № 6081-1. Будь ласка, уважно голосуємо. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 139.

Переходимо до розгляду за повною процедурою.

Колеги, хочу вам нагадати цей епізод на засіданні Погоджувальної ради і нагадати всім тим, чиї законопроекти стоять далі: безвідповідальність під час перебування в залі призводить до того, що ми не можемо розглянути усіх законопроектів.

Просьте ще раз. Поставити ще раз? Давайте.

Не можна заходити до залу протягом 15 хвилин після перерви і не можна під час голосування не бути в залі.

Отже, колеги, я ще раз ставлю на голосування як виняткову пропозицію, щоб проекти законів № 6081 і № 6081-1 ми розглянули за скороченою процедурою. Прошу проголосувати і підтримати. Колеги, голосуємо!

«За» – 146.

Отже, переходимо до розгляду за повною процедурою.

Запрошую до доповіді народного депутата України Домбровського Олександра Георгійовича. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги народні депутати! Мені дуже хотілося б сприймати таку увагу парламентського залу до енергетичних законопроектів – бажання обговорювати за повною процедурою – як знак дуже серйозного розуміння питань енергетичної безпеки нашої держави. Я дуже хотів би, щоб ця дискусія мала не політичний, а професійний характер, тому що споживачі, громадяни України очікують від нас правильних державних рішень.

Нагадаю, у чому полягає проблема енергетичного сектору. Це фізична і моральна зношеність основних фондів. Наприклад, ступінь зношеності теплової генерації, яка використовує українське й імпортоване вугілля, на сьогодні перевищує 80 відсотків. Це говорить про те, що ми повинні оновлювати і замінювати основні фонди не тільки в енергетичній сфері, а й у цілому в українській економіці.

Наступне. Ми всі знаємо, що нам потрібно розвивати виробництво екологічно чистої енергії. Хотів би нагадати, що сьогодні в структурі електричної генерації всієї України тільки 1,6 – це чиста, «зелена» енергія, а близько 30 відсотків – це те, що пов'язане з брудними викидами. Це екологічна проблема, яку ми повинні розв'язати.

У який спосіб ми повинні дати можливість інноваційній, «зеленій», екологічно чистій енергетиці почати працювати на території України? Ми повинні відкрити можливості для приходу як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів, які вкладатимуть кошти в розвиток вітрової, сонячної, термічної енергетики, у розвиток біогазових, біоенергетичних технологій, так само, як цивілізовано, екологічно чисто намагаються сьогодні розвиватися країни Європейського Союзу.

Але я хотів би сказати, що можливості для підключення нової чистої і альтернативної енергетики в Україні – всього 5,2 гігавата, проте на сьогодні діє значна частина технічних умов, які було видано три, п'ять, сім років тому. Компанії, які отримали ці технічні умови, зараз нічого не роблять для того, щоб їх використати, щоб почати інвестувати і модернізувати українську енергетику. Це не правильно і не нормально. Ці компанії нічого не роблять, крім того, що займаються спекуляцією. А коли приходять реальні інвестори і кажуть, що хочуть побудувати нову генерацію, їм відповідають: у нас немає

можливостей для технічних підключень, ідіть до такої-то компанії і домовляйтеся. А «ідіть домовляйтеся» називається дуже просто: спекуляція – якщо м'яко, корупція – якщо називати речі своїми іменами.

Що пропонується цим законопроектом? Скоротити термін дії технічних умов, які отримав потенційний інвестор, до трьох років. Якщо інвестор взяв технічні умови і за три роки почав інвестувати, він має нормальний, стабільний, прогнозований бізнес в Україні як для внутрішніх інвесторів, так і для зовнішніх, і «зелений» тариф. Якщо за три роки компанія, яка отримала технічні умови, нічого не зробила, ці технічні умови втрачають силу, і новий інвестор, який прийде, має можливість і право отримати ці технічні умови і розпочати швидкий інвестиційний, економічний, енергетичний процес в Україні для того, щоб країна змінювалася на краще, щоб люди відчували в тому числі і захист на енергетичних ринках. Тому це ключова позиція, яка пропонується цим законопроектом.

У нас є ще один альтернативний законопроект, який доповідалиме автор Олексій Рябчин. Рішення Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки – прийняти за основу перший законопроект, який я доповідаю, врахувати в доопрацьованій версії між першим і другим читаннями пропозиції законопроекту народного депутата Рябчина.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України підтримує пропозицію про голосування законопроекту за основу та в цілому. Антикорупційний комітет не вбачає жодних корупційних ризиків у прийнятті цього законопроекту.

Шановні колеги, прошу підтримати і прийняти законопроект за основу.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Залиштеся, будь ласка, на трибуні. Ми йдемо за повною процедурою розгляду. Прошу записатися на запитання до доповідача.

Народний депутат Кривенко, ваше запитання. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Народний Рух України. Насамперед хочу подякувати виконуючому обов'язки голови комітету і всім авторам, ініціаторам за цей законопроект. Ми його підтримуємо, бо це абсолютно правильна ініціатива.

У мене загальний заклик передусім до керівництва Верховної Ради, щоб ми сьогодні проголосували про відкриття законопроекту про антикорупційний суд. Давайте ставити це на порядок денний (голоси, як ми бачимо, є), щоб була можливість реєструвати наступний законопроект і щоб у четвер ми хоча би у першому читанні його розглянули. Це питання не можна саботувати.

Щодо законопроекту, який зараз розглядається, прошу його підтримати. Ми будемо за нього голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Це була репліка.

Наступне запитання від Одарченка. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую. Безумовно, це дуже правильні законопроекти, і на часі створювати умови для розвитку альтернативних джерел енергопостачання. Це безпека нашої держави.

Але в мене таке запитання. Будуючи тут безпеку нашої держави, ми забуваємо про те, що частки в десяти обленерго належать представникам Російської Федерації. Депутат Держдуми Бабаков, який з 2014 року під санкційним списком, володіє контрольними пакетами акцій всіх обленерго. Чи не на часі приймати разом із законами про альтернативні джерела енергії закони, які унеможливили б вплив іноземних держав на обороноздатність і енергонезалежність нашої держави?

ГОЛОВУЮЧА. Дайте відповідь, будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Пане Юрію, дякую за це запитання. Я вважаю, що для українського парламенту немає жодного табу щодо обговорення ключових і важливих проблем, особливо які стосуються питань енергетичної безпеки. Думаю, що будь-яка фракція, у тому

числі фракція «Батьківщина», може внести такі законопроекти. Я вам обіцяю, що ми на засіданні комітету їх дуже детально, ретельно розглянемо.

Але разом з тим, щоб бути об'єктивним, я хотів би сказати, що сьогодні в приватних чи приватизованих обленерго ситуація набагато краща, ніж у тих, якими управляє Українська держава, на жаль. Ви знаєте, що сьогодні в Черкасиобленерго, у Запоріжжяобленерго відбуваються страйки, люди перекривають дороги, тому що декілька місяців не отримують заробітної плати.

Тому, підтримуючи вашу позицію з точки зору енергетичної безпеки, я хотів би додатково звернути увагу і уряду, і всіх державних інституцій на ситуацію на тих об'єктах, якими управляє сьогодні держава.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання від народного депутата Бондаря Михайла.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Пане Олександрє, двома словами, будь ласка, ще раз повторіть для народних депутатів, які, можливо, не читали законопроекту, різницю між першим і другим законопроектами.

Дякую.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Пане Михайле, дякую за пропозицію, але я не хочу забирати хліб у свого колеги, члена нашого комітету Олексія Рябчина. Він зараз доповідатиме з трибуни і скаже про різницю, про ті пропозиції, які є у його законопроекті.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу зайняти своє місце, шановний колего.

Запрошую до доповіді щодо альтернативного законопроекту № 6081-1 народного депутата Олексія Рябчина (*Шум у залі*).

Процедура правильна, шановний пане лідере фракції, тому що я вивчила Регламент. Зараз відбуваються доповіді щодо двох альтернативних законопроектів, потім буде співповідь комітету, далі виступатимуть лідери фракцій, за ними – депутати. Ні, це законопроекти, які зведені у нас в один блок.

Слово надається автору альтернативного законопроекту. Пане Олексію, прошу.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Дякую за те, що не проголосували за скорочену процедуру розгляду. Якби в мене була можливість, то я 10 хвилин спілкувався б про «зелену» енергетику, про декаплінг економічного зростання, про декарбонізацію, про електромобілі, про трансфер низьковуглецевих технологій, про побудову нового типу економіки. Однак з поваги до своїх колег, до їх законопроектів, які стоять наступними у порядку денному, я скорочу свій виступ, щоб просто пояснити різницю між моїм законопроектом та законопроектом колег.

По-перше, я повністю підтримую логіку першого законопроекту. Строк дії технічних умов, які були видані і не використовуються, повинен бути обмежений, тому що в нас є велика кількість інвесторів, які бажають заходити в Україну, створювати робочі місця, інвестувати, платити податки, і є велика кількість людей, які, користуючись своїми корупційними зв'язками в регіонах, зарезервували за собою певні ділянки, певні технічні умови для того, щоб їх просто перепродавати.

По-друге, спекуляція не грає нам на користь, тому що, дійсно, енергетика України будувалася ще за часів Радянського Союзу. Потрібні великі капіталовкладення для того, щоб її модернізувати, щоб ми, наші діти, наші внуки жили з енергетикою іншого укладу, а саме з декарбонізованою енергетикою, що відповідає нашим зобов'язанням за Паризькою кліматичною угодою, яку ми ратифікували.

До речі, колеги, ми повинні цим пишатися, тому що український парламент став одним з найперших у світі, який ратифікував Паризьку кліматичну угоду, що дало можливість Україні бути одним з лідерів

процесу і допомогти ратифікувати цю надважливу угоду у всьому світі.

Чим відрізняється мій законопроект від законопроекту шановних колег? Я пропоную, враховуючи строки, необхідні для будівництва об'єктів різних видів «зеленої» генерації, щоб була можливість продовження цього терміну, за яким строки дії технічних умов будуть обмежені. Тобто законопроектом колег пропонується обмежити дію технічних умов строком три роки. У своєму законопроекті я пропоную механізм продовження хоча б на рік, зокрема для об'єктів вітрогенерації, де для того, щоб розпочати будівництво, треба рік проводити вітромоніторинг. Таких значних речей не потрібно робити, наприклад, для сонячної генерації чи інших видів.

Тобто в нас повинен бути законний, легальний механізм продовження терміну дії технічних умов для тих інвесторів, які реально прийшли і будують, і це було в рішенні комітету. Я готовий доєднатися як співавтор до законопроекту моїх колег, якщо буде враховано саме цю пропозицію мого законопроекту.

Думаю, що після того, як шановний голова комітету доповідалиме висновок комітету і це рішення буде підтримано, це об'єднає зал і ми знайдемо правильне та державницьке рішення.

Дуже дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу записатися на запитання до автора законопроекту.

Андрій Ілленко. Будь ласка.

ІЛЛЕНКО А.Ю. Всеукраїнське об'єднання «Свобода». У принципі і в альтернативному, і основному законопроектах є логіка, можна зараз сперечатися, який з них кращий. Але моє запитання до доповідача трохи ширше. Я хотів би запитати, чи можна взагалі сьогодні в Україні говорити про ефективний розвиток альтернативної енергетики, про те, щоб, дійсно, збільшувалася наша енергетична незалежність, щоб покращувалася екологічна ситуація, у той час, коли енергетика залишається найбільш корумпованою і найбільш монополізованою сферою економіки в Україні? Фактично на сьогодні саме за різними схемами в енергетичному секторі відбувається грабунок українців через абсолютно неймовірні тарифи. Саме через різноманітні впливи олігархічних кланів, у тому числі російських олігархів,

напряму на енергетику відбувається знищення нашої енергетичної незалежності.

Нам треба приймати, безумовно, ці законопроекти, але й вирішувати основне питання нашої енергетики, і тоді в нас буде можливість розвивати альтернативні джерела енергії.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дщайте відповідь.

РЯБЧИН О.М. Пане Ілленко, повністю погоджуюся з вашим виступом і хочу додати: логіка моя і фракції «Батьківщина» полягає в тому, щоб енергетика була демонополізованою і належала не олігархам, а людям. Тому що в нас іде процес так званої фінансової децентралізації, децентралізації повноважень, а процесу децентралізації енергетики не відбувається, щоб люди володіли енергетикою, створювали енергетичні кооперативи, встановлювали міні-котельні на пелетах, встановлювали сонячну або вітрову генерацію та самі генерували цю енергію. Як це відбувається у розвинутих країнах? Там люди купують електромобілі, вночі заряджають їх від енергії, яка є в їхніх акумуляторних батареях, яка накопичилася від їхніх сонячних батарей (уже є такі технології), і вони енергонезалежні.

Реальна енергонезалежність буде тоді, коли на дахах наших торговельних центрів стоятимуть сонячні колектори, які і охолоджуватимуть, і нагріватимуть воду за рахунок власної електроенергії. А ті монополісти, про яких ви згадували, цього не хочуть. Тому я думаю, що Верховна Рада повинна допомагати не олігархам, а людям володіти енергією.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання від народного депутата Ланьо. Будь ласка. Не бачимо.

Наступне запитання – народний депутат Шкіря.

Наступне запитання – народний депутат Кривенко.

Колеги, якщо запишетеся на запитання, то можна бути в залі в цей час?

Пан Кривенко, ваше запитання. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М. Народний Рух України. У мене до вас два запитання. Ми вже говорили, що підтримуємо цей законопроект, але у сфері енергетики.

Перше запитання. Чи відомо вам про проект «шахта «Любельська», що на Львівщині, де закриваються видобувні шахти (незважаючи на те, що є повністю готовий проект з видобутку вугілля, ми 10 мільйонів аналогічного вугілля імпортуємо на сьогодні з країни-агресора), який дасть 3 тисячі робочих місць, але на сьогодні, на жаль, не має необхідної підтримки міністерства і уряд?

Друге запитання. Можете розкрити коротко, оскільки до мене надходять звернення від громадян, суть формули «Роттердам+», у чому її злочинність і які наші претензії до неї?

Дякую.

РЯБЧИН О.М. Шановний колего Кривенко, наш законопроект стосується саме сфери «зеленої» енергетики. Я думаю, що ми з вами подискутуємо і про схеми, які є в енергетиці, і про злочинну діяльність НКРЕКП, яка намагається просто нажитися на українцях, і надлишок з тарифів буде йти в олігархічні і певні політичні кола. Ми знаємо, що НКРЕКП було заблоковано саме з цією метою, а Верховна Рада розблокувала. Певним чином це юридично, дійсно, дуже небезпечний прецедент. Однак ви правильно порушуєте питання.

Стосовно наших вугільних шахт. Я думаю, що Верховна Рада і влада України повинні дати сигнал шахтарям, чи будуть взагалі їхні діти та онуки шахтарями, чи повинні вони вчитися на ці спеціальності і в яких регіонах. Мені здається, що відвертий, хоча й непростий діалог повинен бути. Об'єкти, які потребують добудови, необхідно добудувати, об'єкти, які повинні закриватися, на жаль, потрібно закривати, але люди мають отримати компенсацію, пройти перенавчання, як ми це бачили у Німеччині, у Великобританії...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

РЯБЧИН О.М. ...вони повинні це зробити для того, щоб бути чесними з людьми. Цей шлях пройшла дуже велика кількість країн. Старопромислові регіони є всюди, однак не треба красти на шахтарях, на субвенціях, на субсидіях і на будівництві шахт, які зараз у нас є.

Треба бути чесними з людьми, чесно дивитися їм в очі і спілкуватися з приводу непростих питань.

ГОЛОВУЮЧА. Шановний доповідачу, прошу зайняти своє місце.

Запрошую до слова співдоповідача першого заступника голови Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства Дмитра Андрієвського. Шановний Дмитро Йосипович, наш колега, доповість нам позицію комітету щодо двох заслуханих нами законопроектів, і потім будуть дебати між фракціями і народними депутатами.

АНДРІЄВСЬКИЙ Д.Й., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановна головуюча! Шановні колеги! Комітет подає на розгляд у першому читанні проект Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо покращення інвестиційних можливостей у сфері виробництва електричної енергії з альтернативних джерел» (№ 6081) та альтернативний до нього законопроект № 6081-1, поданий народним депутатом Рябчиним.

Законопроектами з метою усунення перешкод для реалізації нових проектів у сфері відновлювальної енергетики пропонується обмежити до трьох років термін дії технічних умов для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії.

Шановні колеги, я хочу звернути вашу увагу на інформацію, яку ми почули від авторів цього законопроекту. На сьогодні Єдина енергетична система України спроможна прийняти приблизно 5 гігават електричної енергії з альтернативних джерел. Але за станом на минулий рік приблизно на 4,5 гігавата вже видані технічні умови компаніям, більшість з яких ніяких інвестицій у галузь не вкладають. Таким чином формується тіньовий ринок технічних умов, і це однозначно не сприяє розвитку альтернативних джерел енергії і розвитку цього напрямку в Україні.

Тому я впевнений, що цей законопроект дуже слухний і потребує нашої уваги та підтримки в першому читанні. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради вважає, що за основу може бути прийнятий законопроект № 6081, наш комітет підтримує таку думку, а до другого читання можна було б врахувати окремі пропозиції законопроекту № 6081-1.

Шановні колеги, дякую за увагу і просив би підтримати цей важливий для розвитку альтернативних джерел електричної енергії законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за висловлену позицію комітету.

Колеги, є потреба записатися на запитання до співдоповідача? Немає потреби. Прошу вас займати своє місце.

Колеги, прошу записатися на виступи від фракцій, а потім ще будуть виступи депутатів. Під час цих виступів ви маєте право висловлювати свою позицію щодо двох законопроектів.

Запрошуємо до слова Олега Ляшка. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Хто з депутатів спілкується з людьми, той точно повинен знати, що більшу частину свого бюджету більшість українців витрачають на комуналку і на ліки, заробляючи копійчані зарплати, отримуючи мізерні пенсії, все життя чесно працювавши.

Що треба зробити, щоб люди менше платили за житлово-комунальні послуги? Перше питання – енергомодернізація, тому що, наприклад, у бюджеті наступного року передбачено понад 70 мільярдів гривень для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг і менше 1 мільярда гривень – на енергомодернізацію. Людям кажуть: ідіть у банк, беріть кредити, щоб поміняти котли, вікна, двері і таке інше. Хто дасть кредит пенсіонеру в селі чи в місті або сім'ї, в якій мінімальні доходи? Тому це повинно бути питання державної ваги і фінансуватися за рахунок коштів державного бюджету.

Саме тому наша команда зареєструвала і добивається прийняття проекту закону, яким пропонується, щоб не менше 10 відсотків коштів, які йдуть на субсидії, спрямувати на енергомодернізацію, щоб за рахунок державного бюджету люди мали можливість поміняти котли,

вікна, двері, теплотраси, котельні, і за рахунок цього відбудеться зниження споживання енергоносіїв і, як наслідок, зниження вартості житлово-комунальних послуг.

Друге стратегічне питання для зниження вартості комунальних послуг – це питання енергонезалежності країни. Більше видобувати власного газу, тому що коли ми купуємо дорогий імпортований газ, це означає, що за це платитиме кожний українець. Саме тому за ініціативою команди Радикальної партії минулого тижня було суттєво знижено – до 12 і до 6 відсотків рентну плату на видобування газу. Чим більше ми видобуватимемо газу, тим менше валюти будемо виводити за кордон. Отже, буде стабільна гривня, стабільні ціни, а не бардак, який сьогодні через хаос, через безвладдя, через безвідповідальність влади і через корупцію діється із курсом гривні, коли люди зубожіють і кожний за це платить.

Окремо хотів би зупинитися у питанні енергонезалежності на вугіллі. Ось деякі корисні ідіоти блокували Донбас, розказували, що не подобається українське вугілля. До чого заблокувалися? Цього року 17 мільйонів тонн вугілля купили в Росії, заплатили більше 2 мільярдів доларів. Я запитую: де тут український інтерес? Власні шахтарі – без роботи, бюджети – без податків, Україна втратила і втрачатиме щороку 2 мільярди доларів валютної виручки, 40 мільярдів гривень податків, сотні тисяч людей залишилися без роботи, платимо російським шахтарям за російське вугілля.

Ті, які блокували і робили антиукраїнські речі, мають нести за це в першу чергу політичну відповідальність, тому що кожний українець від цього постраждав. Сьогодні у тарифах ми платимо в тому числі і за вартість російського вугілля. Просто неприпустима політика, яка...

ГОЛОВУЮЧА. Іван Крулько передає слово пану Одарченку. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Дякую. Шановні колеги, дуже актуальне і серйозне питання розглядає зараз Верховна Рада. Безумовно, енергетична незалежність для нашої держави лежить у руслі якомога швидшої розбудови альтернативних джерел енергії.

Але дещо наївними виглядають сподівання представників влади, які вважають, що власники обленерго дозволятимуть розвивати на

теренах своїх обленерго альтернативні джерела енергії. Я казав, наприклад, про те, що часткою в десяти обленерго в Україні володіє компанія «*VS Energy*» депутата російської Держдуми Бабаков, який, до речі, знаходиться під санкціями ЄС. Як на мене, ні за що і ні за яких умов він цього не робитиме, тому що як представник російського капіталу він, безумовно, зацікавлений у тому, щоб українці купували дорогий газ, були на межі енергетичної кризи.

На мою думку, перед тим, як розглядати питання розбудови альтернативних джерел енергії, потрібно навести порядок в обленерго і створити інструменти, які давали б можливість впливати на тих власників, які сьогодні перебувають за межами України.

Я обраний по мажоритарному округу міста Херсона і Херсонської області і можу свідчити, що Херсонобленерго, що належить компанії «*VS Energy*», сьогодні фактично тисне на населення, на моє переконання, створюючи передумови для незадоволення владою людей. Вони відключають абсолютно без будь-яких підстав ліфти, комунальне освітлення, і люди, я підкреслюю, місяцями перебувають в умовах ув'язнення на 16-20 поверхах, не маючи можливості спуститися вниз, тому що ліфт не працює.

Не створюючи умов для того, щоб ці обленерго були під впливом держави, розраховувати на розвиток альтернативної енергетики неможливо. На наше переконання, треба було б створити тут інститут впливу на них. Такий інститут існує в Україні, він запроваджений у банківській сфері. Якщо банки не працюють, то в банку вводиться інститут тимчасової адміністрації. Це цілком виправдано. Але подивіться, клієнтами обленерго є набагато більше людей, ніж клієнтами банків.

Тому, на наш погляд, найперше необхідно прийняти закон, який передбачав би введення тимчасових державних адміністрацій, що створило б умови для впливу Української держави на обленерго і потім, як наслідок, для бурхливого розвитку в тому числі альтернативної...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний виступ – Ігор Шурма від «Опозиційного блоку».

ШУРМА І.М. Шановні колеги, нагадаю вам деякі дані. Скільки точиться розмов про енергонезалежність України, про пріоритети розвитку «зеленої» енергетики? Що ми маємо за фактом на сьогодні? 23 січня 2017 року голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України виступив з ініціативою щодо встановлення певних строків будівництва для інвесторів, які мають намір побудувати об'єкти відновлювальної енергетики. За його словами (прошу уваги!), сьогодні технічні умови видаються девелоперам проєктів на безстроковій основі. У результаті склалася така ситуація (я повторюю слова попереднього промовця), що гранична потужність об'єктів відновлювальної електроенергетики, які можуть працювати в об'єднаній енергетичній системі, становить 5,2 гігавата, а на сьогодні видано вже на 4,5 гігавата технічних умов на приєднання об'єктів відновлювальної енергетики, з яких лише 37 було введено в експлуатацію впродовж 2013-2015 років. Виходить, що техдокументацію по видавали, а ніхто нічого не будує, а лише приторговують цією технічною документацією.

Для розв'язання цієї проблеми Держенергоефективності розроблено законопроект щодо обмеження терміну дії технічних умов для об'єктів відновлювальної енергетики. Отже, спочатку говорять про те, що буде видано безстроково, а потім кажуть, що вводимо термін. Тобто проблема полягає у можливості приєднання до діючих мереж без їх модернізації.

Отже, не заперечуючи проти проблеми, ми вважаємо, що таким законом буде порушено права інвесторів, а це дуже небезпечно.

Шановні колеги, сьогодні ми порушуємо права одних інвесторів, а завтра на черзі будуть інші інвестори, тому що виникне проблема в тих, які видають дозволи на технічну документацію. Це буде дуже недобрим прикладом для майбутнього.

Наступне. Ви знаєте, я не є політичним однодумцем чи товаришем головуючого на засіданні Верховної Ради, але як народний депутат України звертаюся до більшості. Ну, не можна так поводитися з головуючим на засіданні Верховної Ради. Чому він повинен апелювати до вас: прийдіть, сядьте, проголосуйте? Люди добрі, питання енергетичної безпеки держави голосується шість разів, щоб набрати 150 голосів за скорочену процедуру. Якщо ви думаєте, що сьогодні цьому питанню приділялося багато уваги і ми хочемо про нього

поговорити – ні, не назбиралося голосів для того, щоб розглянути за скороченою процедурою.

Тому я звертаюся передусім до коаліції. Припиніть принижувати парламент, інакше ви стверджуєте і підтверджуєте, що цей парламент себе вичерпав, йому треба саморозпускатися...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Ігоре, за підтримку. Я думаю, що рівень нашої дисципліни підвищиться, тільки хочу оголосити, що згідно з Конституцією я не головуючий, а все-таки Голова Верховної Ради України. Дуже вам дякую.

Від групи «Партія «Відродження» Яценко передає слово для виступу Писаренку.

Дякую.

ПИСАРЕНКО В.В. Дякую, шановний пане Голово. Хочу сказати, що такі законопроекти спрямовані передусім на зміну філософії, яка закладається до нової економіки країни. Я є одним з авторів законопроекту № 6081, але вважаю, що обидва законопроекти в принципі вирішують те завдання, що на сьогодні постає щодо змін, які допоможуть зробити ефективнішим інвестування в об'єкти «зеленої» енергетики.

Я не повторюватиму цих цифр, вони кричущі. Сьогодні інвестувати в «зелену» енергетику практично неможливо. Усюди є спекулянти, які перепродують проекти, що оформлені десять, сім, п'ять років тому. Іноді є проекти, які зроблені на 100, 200, 500 мегават за старими технологіями, які вже не використовуються під час будівництва об'єктів «зеленої» енергетики. Але все одно людина, маючи документи, нікого не запускає, поки в неї не куплять товар, який не потрібний інвесторам.

Хочу розповісти про інші плюси цих законопроектів. Звичайно, «зелена» енергетика допоможе нам зробити країну безпечнішою. Це дасть нам змогу мати додатковий ресурс порівняно з атомною енергетикою. Ми всі пам'ятаємо Чорнобиль і не хочемо, щоб це повторилося. Нам потрібно слідкувати за тим, що відбувається в іншій сфері нашої енергетики.

Думаю, що питання тарифів зараз менше обговорюється в цих законопроектах, адже «зелена» енергетика поки що є гарантованою в частині оплати, і з боку держави є ще достатньо дорогою для використання. Але ми говоримо про зміну філософії. «Зелена» енергетика зробить нову економіку, що дасть нам змогу думати про наступні покоління, які житимуть у цій державі і будуватимуть її після нас.

Я хотів би сказати, що нам потрібно, якщо ми хочемо зробити наступний крок після цього законопроекту, щоб інвестори, дійсно, прийшли, поговорити також про гарантії, які ми сьогодні даємо інвесторам, які приходять в Україну. Нагадаю, що одним з таких інвесторів була китайська компанія. Ми врешті-решт знизили їй тариф за спеціальним законом і порушили всі гарантії для інвесторів. Скільки ми не приймали б тут хороших законів, але якщо не будемо гарантувати інвестору умови присутності на ринку, не буде жодного інвестора.

Тому, крім цього законопроекту, треба поговорити про гарантії, які держава повинна давати інвесторам для розвитку «зеленої» енергетики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, виступи від фракцій завершено.

Колеги, зараз 9 хвилин відводиться для виступів народних депутатів, по 3 хвилини. Прошу народних депутатів, які бажають взяти участь у обговоренні, записатися на виступи. Три депутати записалися.

Вовк передає слово для виступу Галасюку. Таким чином, для виступу відводиться 6 хвилин. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Покажіть, будь ласка, графік на екрані. Ситуація, яка на сьогодні склалася в обмінних пунктах з курсом долара і гривні, є наслідком слабкості промисловості і неякісної економічної політики, яку проводить влада. Це напряму пов'язані між собою питання фінансової

стабільності, економічного розвитку і енергетики, про яку ми зараз говоримо.

Подивіться, будь ласка, на цей графік. Внизу ви бачите рівень імпортозалежності Сполучених Штатів Америки і Китаю. Верхня крива – це рівень імпортозалежності України. У нас імпорт сягає більше 50 відсотків ВВП, а в США і Китаї – менше 20 відсотків. Багато абсолютно необґрунтованого імпорту – це енергоносії і готова продукція, яку Україна сьогодні виробляє сама або могла б виробляти. Ми сидимо на голці імпортової залежності, яка створює фінансову нестабільність у країні, безробіття, еміграцію.

Як це можна виправити? Лише одним шляхом: через масштабну експортну експансію – продавати українські товари за кордон і через розумне імпортозаміщення – купувати в Україні ті товари, які ми самі виробляємо або здатні виробляти. І для першого, і для другого потрібна міцна, потужна, фундаментальна українська промисловість, яка випускає товари. Ти не можеш продавати те, що не виробляєш.

Так ось на сьогодні головна проблема української промисловості полягає саме у площині енергетики. Ви знаєте, яке питання найчастіше ставлять промисловці, роботодавці, підприємці на тих зустрічах, які я проводжу в регіоні як заступник лідера Радикальної партії з питань економічної політики, як голова Комітету з питань промислової політики та підприємництва? Питання номер один – це приєднання до інженерних мереж. Воно стосується всіх видів інженерних мереж без винятку.

Як це працює на сьогодні? Ті з вас, які працювали в реальному секторі економіки, знають про цю проблему. Коли ви хочете побудувати завод, цех, будь-яке виробництво, агропереробний комплекс, то змушені прийти до монополіста, там вам виставлять технічні умови, абсолютно завищені, необґрунтовані, потім з вас візьмуть хабарі за те, щоб трохи зменшити ці технічні умови, потім ви побудуєте за свої кошти, наприклад, підстанцію, подаруєте її монополісту, заплатите державі за це ще податок на додану вартість (вдумайтеся в це), і четвертий раз ви будете платити в тарифі інвестиційну складову. Тобто інвесторів, виробників, аграріїв, підприємців, по суті, просто грабують, примушують безкоштовно віддавати активи, побудовані їх ресурсами, платити при цьому хабарі і ще сплачувати податки для бюджету.

Скажіть, який розумний інвестор прийде в Україну будувати виробництво, щоб у нас була експортна експансія, щоб було імпорто-заміщення? Та ніхто сюди не прийде на таких умовах.

Всі інші проблеми другорядні: і вартість кредитів, і ставки податків і таке інше, коли ти не можеш навіть побудувати виробництво, бо умови абсолютно драконівські, антиконкурентні.

Для того щоб виправити цю фундаментальну проблему, команда Радикальної партії разом зі співавторами з усіх фракцій і груп парламенту (і ми дуже вдячні всім колегам, всьому промисловому лобі, хто це підтримує) зареєструвала законопроект № 6671 про безкоштовне приєднання до інженерних мереж, який передбачає модель, аналогічну до тієї, що працює у Сполучених Штатах Америки та Ізраїлі. Нам потрібні сміливі кроки, ще ефективніші, ніж європейська практика. Логіка дуже проста: хочеш приєднатися до інженерних мереж, побудувати новий завод – будь ласка – або отримай готову точку підключення, або, якщо монополіст від тебе вимагає побудувати якусь інфраструктуру, протягом півроку після завершення будівництва він згідно з таким законом буде зобов'язаний повністю компенсувати витрати, понесені інвестором. Це і розставить по своїх місцях ринкову логіку, внесе економічну справедливість у відносини між інвестором, монополістом і суспільством. Це вигідно виробництву, промисловості, аграріям, підприємцям, усьому реальному сектору економіки.

Більше того, цей законопроект вже розглянутий профільним Комітетом з питань промислової політики та підприємництва, одностайно підтриманий, готовий до розгляду в залі Верховної Ради України. Його треба приймати невідкладно за основу, доопрацьовувати до другого читання і запускати нову модель, завдяки якій ми знімемо шалений бар'єр на вхід в економіку, який сьогодні побудований.

Ви подивіться, які сьогодні смішні інвестиції в українську економіку. Національний банк прогнозує на наступний рік 2 мільярди доларів прямих іноземних інвестицій. Ви знаєте, скільки нам треба залучити цих коштів, щоб вирівнятися з Польщею за рівнем інвестицій на душу населення? Я вам скажу: 200 мільярдів доларів США. Ми 100 років будемо наздоганяти Польщу такими темпами, якщо сьогодні не прийматимемо радикальних рішень в інтересах української промисловості, українських аграріїв, українських підприємців, які хочуть тут виробляти продукцію.

Тому ми закликаємо прийняти законопроект, який зараз розглядаємо, я також є його співавтором, і якомога швидше внести до залу і прийняти законопроект про безкоштовне приєднання до інженерних мереж, який підтримують всі виробники, весь реальний сектор України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я нагадаю, що під час обговорення законопроекту треба виступати за темою законопроекту. Є ще механізм – взяти перерву і виступити.

Колеги, зараз буде заключний виступ від народних депутатів.

Євтушок Сергій передає слово для виступу Івану Крульку. Після того переходимо до голосування. Прошу запросити всіх депутатів до залу, через кілька хвилин ми переходимо до прийняття рішення.

Іван Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина» на своєму засіданні прийняла рішення підтримати ідеї цих законопроектів. Ми будемо однозначно голосувати за законопроект нашого колеги Олексія Рябчина. Він спрямований на те, щоб, дійсно, ті інвестори, які беруться інвестувати в альтернативні джерела енергії, виконували свої зобов'язання, щоб не було так, що резервуються потужності, а потім інвестор не виконує своїх зобов'язань. Тому абсолютно точно потрібно в даному випадку приймати у першому читанні один із цих двох законопроектів.

Але водночас давайте подивимося, а що в нас насправді відбувається на так званому ринку електроенергії, якого не існує. У нас існують обленерго, які є приватними структурами, всі вони належать олігархам. Частина цих обленерго належить так званим інвесторам, які походять з країни-агресора – Російської Федерації.

Що вони роблять? Вони знущаються сьогодні над підприємцями, вимагають хабарі за кожне підключення, вимагають будувати за рахунок українських громадян додаткові потужності, які далі беруть до себе на баланс.

Чи діє в таких випадках НКРЕКП як регулятор? Ні, не діє. Більше того, НКРЕКП вчиняє абсолютно протиправні дії, коли через свою бездіяльність блокуються інвестиції в Україну з країн Європейського Союзу, зі Сполучених Штатів, з Канади. Це та робота, яку на сьогодні видно неозбресним оком і яка пов'язана з тим, що цей орган створений неконституційним шляхом, його призначив Президент без конституційних повноважень на це.

Така сама ситуація і в облгазах. Ось буквально нещодавно ми з колегами з «Батьківщини» повернулися з міста Суми. Як там діє, зокрема Сумигаз? Відключає зараз, в опалювальний сезон, постачання газу для громадян з однієї причини – що люди не встановлюють будинкових лічильників, а вимагають, щоб облгаз встановив лічильники для кожної конкретної родини.

Це відбувається через те, що розказують, що в нас є ринок газу, ринок енергії. Насправді немає ні одного, ні іншого. Діють монополісти, брутально викачують з людей кошти, змушують з бюджету платити їм субсидії, які не сприяють енергоефективності, енергозбереженню, а тільки набивають кишені олігархічних груп.

Тому ми вважаємо, що треба ці законопроекти приймати, але й потрібно наводити порядок з монополістами, які насправді знущаються з українських громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, завершилися виступи народних депутатів. Зараз буде заключне слово голови комітету Олександра Георгійовича. Прошу і секретаріат, і голів фракцій запросити депутатів до залу. Через 2 хвилини відбудеться прийняття рішення.

Домбровський Олександр Георгійович, 2 хвилини для заключного слова. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги, шановний пане головуєчий! Хочу щиро подякувати за глибоку, системну, на мій погляд, професійну дискусію, яка відбулася. Але, можливо, те напруження, яке є в цьому залі, говорить про одну дуже важливу річ: в українському парламенті потрібно проводити частіше і більше днів енергетики і обговорювати проблеми, які накопичилися в енергетичному секторі, у питаннях тарифоутворення, захисту прав громадян України.

Я хотів би подякувати голові Держенергоефективності пану Савчуку і віце-прем'єру Зубку за конструктивну співпрацю і позицію. Хотів би подякувати всім фракціям, зокрема Радикальної партії. Але заради справедливості, пане Олеже, я хочу сказати, що ініціатива «Купуй українське, плати українцям», щодо збільшення видобутку українського газу, збільшення обсягу інвестування в енергоефективний сектор економіки – це ініціатива не тільки Радикальної партії, тому що я є співавтором багатьох законопроектів. Хочу сказати, щодо цього є ініціативи і «Блоку Петра Порошенка», і «Народного фронту», і «Батьківщини», і «Самопоміч». Мені приємно, що енергетика починає об'єднувати зал.

Друзі, купуймо українське і інвестуймо в Україну. Це найправильніша формула, яка на сьогодні потрібна нашій країні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу займати робочі місця. Прошу заходити до залу. Першою я поставлю на голосування пропозицію комітету прийняти за основу законопроект № 6081.

Можемо голосувати? Я тільки скажу, що поставлю на голосування для прийняття за основу законопроект № 6081 з урахуванням пропозицій, які викладені в законопроекті № 6081-1 Рябчина. У такому формулюванні я ставитиму на голосування. Домовилися, так?

Отже, голосуємо, колеги. Прошу зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо покращення інвестиційних можливостей у сфері виробництва електричної енергії з альтернативних джерел» (№ 6081) з урахуванням пропозицій законопроекту № 6081-1. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 218.

У чому ж річ? (*Шум у залі*).

Пане Домбровський, скажіть про пропозиції в законопроекті Рябчина. Будь ласка, 1 хвилина.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги, пропозиції альтернативного законопроекту доповідав пан Рябчин, йому ставили запитання. Ми ухвалили цілком правильне, консолідоване рішення прийняти

за основу перший законопроект і доопрацювати між першим і другим читаннями пропозиції, які є в альтернативному законопроекті.

Колеги і друзі, я дуже просив би підтримати таку версію за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримується, так?

Колеги, я зараз поставлю на голосування пропозицію про повернення до пропозиції комітету, але ми за нібито добрими намірами можемо просто завалити законопроект.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування за проект закону № 6081. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 216.

Колеги, згідно з Регламентом, я поставлю на голосування наступний законопроект. Якщо він не набере достатньої кількості голосів, тоді я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення. Домовилися? Так буде правильно.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу альтернативного проекту закону № 6081-1. Якщо він не пройде, тоді я поставлю на голосування пропозицію про повернення до проекту закону № 6081. Комітет його не підтримав. Хто підтримує, прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 102.

Рішення не прийнято. Отже, альтернативний законопроект не пройшов.

Колеги, зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення. Хочу ще раз наголосити: якщо ми не прийнемо правильного рішення, просто можемо завалити важливий законопроект.

Я виконав вимогу, поставив на голосування альтернативний проект. Тепер, колеги, повернемося до законопроекту № 6081. Прошу всіх підтримати дану пропозицію.

Прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Під час голосування я прошу бути на робочих місцях.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування за проект закону № 6081. Прошу голосувати і підтримати. Прошу об'єднатися. Голосуємо!

«За» – 223.

Трьох голосів не вистачило. Бачу, що не встигли.

Прошу запросити депутатів зайняти робочі місця (*Шум у залі*). Те, що ви під час голосування не на місцях, це зневага до всього парламенту. Я попереджав кілька разів, що коли відбувається голосування, треба бути на робочих місцях. Друзі, треба припиняти неповагу один до одного і до парламенту.

Отже, колеги, прошу зайняти робочі місця. Я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування за проект закону № 6081. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 224.

Двох голосів не вистачило.

Я ще раз, третій, поставлю (*Шум у залі*). Це буде останній раз. Якщо не вистачить голосів, тоді я ставитиму на голосування наступну пропозицію – повернути до комітету. Колеги, я не розумію позиції, коли автори законопроекту ставлять його під загрозу.

Прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця. Голови фракцій, готові до голосування? Так?

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону № 6081. Прошу голосувати і підтримати. Дайте можливість розглянути, проголосуйте за повернення. Голосуємо!

«За» – 224.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 97, «Народний фронт» – 58, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 15, Радикальної партії Олега Ляшка – 15, «Батьківщина» – 2, «Воля народу» – 4, «Партія «Відродження» – 4.

Не спрацювала картка. Я ще раз поставлю, колеги (*Шум у залі*).

Ні, колеги, ми думками вже обмінюватися не будемо. Прошу не виходити із залу, я ще раз поставлю на голосування. Двох голосів не вистачає.

Прошу підготуватися до голосування і запросити депутатів. Будь ласка, займіть місця.

Отже, колеги, готові до голосування?

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону № 6081. Прошу всіх уважно голосувати, нам не вистачило двох голосів. Прошу взяти участь у голосуванні. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 225 (*Шум у залі*).

Колеги, це парадоксальна ситуація – один голос. Не спрацювала картка, я бачу (*Шум у залі*).

Добре. Будь ласка, займіть місце. Я ще раз поставлю.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону № 6081. Чому ви не голосуєте, голово комітету? Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 225.

Колеги, я бачив, хто зайшов. Це просто... Чому ви не встигли, якщо ми п'ятий раз голосуємо? Яким чином ви не встигли, колеги?

Я зараз поставлю на голосування наступну пропозицію згідно з Регламентом: повернути до комітету на повторне перше читання (*Шум у залі*). А ви мені поясніть, колеги, всі, які зараз кричать, ми голосуємо котрий раз? Ви зневажаєте парламент, під час голосування перебуваючи в кулуарах, а заходячи тільки тоді, коли ми ставимо п'ятий чи шостий раз (*Шум у залі*). Добре. На вимогу всіх фракцій я ще раз поставлю. Якщо не буде голосів, ми направимо законопроект до комітету на повторне перше читання.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону № 6081. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Голосуємо!

«За» – 227.

Тепер у мене є дві пропозиції: перша пропозиція – з поправками, друга – без поправок. Ставлю на голосування першу, без поправок.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо покращення інвестиційних можливостей у сфері виробництва електричної енергії з альтернативних джерел» ([№ 6081](#)). Хто підтримує пропозицію комітету, прошу голосувати. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Колеги, у нас залишається 5 хвилин. Ми не встигнемо розглянути законопроект.

Я хочу ще зачитати оголошення, яке надійшло до президії Верховної Ради України.

Відповідно статті 60¹ Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» повідомляю про створення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «За права споживачів енергетики». Співголовами цього об'єднання обрано народних депутатів України Войціцьку Вікторію Михайлівну, Продан Оксану Петрівну, Гузя Ігоря Володимировича, Голуба Владислава Володимировича, Підлісецького Лева Теофіловича, Рябчина Олексія Михайловича і Медуницю Олега Вячеславовича.

Вітаю вас зі створенням міжфракційного об'єднання.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України оголошую ранкове пленарне засідання Верховної Ради України завершеним. Прошу всіх прийти о 16 годині до залу для продовження розгляду питань паливно-енергетичного комплексу. Колеги, нагадую: наступним будемо розглядати проект Закону «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях».

О 16 годині прошу всіх прийти до залу.